

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/82/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315224968
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1315224968.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a Mgr. Zity Leimbergerovej, v právnej veci žalobcu: U. P. G. D. I. R. Q. , O. Y. XX.X.XXXX, Z. V. V., E. Č.. XX, zastúpený spoločnosťou: BARKOCI law firm, s. r. o., IČO: 47 247 916, Bratislava - Staré Mesto, Námestie slobody č. 28, za ktorú koná JUDr. Stanislav Barkoci, proti žalovanému: P. G. D. I. R. Q. , O. Y. XX.X.XXXX, Z. V. V., E. Č.. XX, zastúpený spoločnosťou: JUDr. Radovan Repa, advokát, s. r. o., IČO: 36 742 023, Bratislava, Záhradnícka č. 16514/60, za ktorú koná JUDr. Radovan Repa, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava III) zo dňa 25. marca 2020, č.k. 11 C 725/2015-573, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava III) zo dňa zo dňa 25. marca 2020, č.k. 11 C 725/2015-573,

- vo výroku II., ktorým žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi zamietol, p o t v r d z u j e ,

-vo výroku III., ktorým uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- €, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, m e n í tak, že žalobu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, z a m i e t a ,

- vo výroku IV., ktorým žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, m e n í tak, že žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 25.3.2020, č.k. 11 C 725/2015-573, I. návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia konaní vedených Okresným súdom Bratislava III. pod sp.zn. 12 C 245/2014 a sp.zn. 12 C 339/2014, zamietol; II. žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi zamietol; III. uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,-€, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku; IV. žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.2. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 30.12.2015, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného písomného ospravedlnenia, zaplata nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 50.000,- € a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že je otcom žalovaného a jeho matka, RNDr. U. G., zomrela dňa XX.X.XXXX násilnou smrťou v dôsledku úmyselného trestného činu žalovaného. K uvedenému trestnému činu došlo v časovej súvislosti s konaním vedeným pod sp.zn. 12 C 339/2014, v ktorom

sa RNDr. G. domáhala vrátenia daru, a to nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v Bratislave, E. č. XX. Bol jej jediným synom, s matkou mali veľmi dobré vzťahy, denne sa stretávali, poskytoval jej všestrannú pomoc, opateru i finančnú, doprevádzal ju na potrebné lekárske vyšetrenia, pričom dom na E. č. XX, v ktorom jeho matka bývala, bol zrekonštruovaný z jeho finančných prostriedkov. Jeho bydlisko a bydlisko jeho matky sa nachádzali v tesnej blízkosti, čo im umožňovalo denný kontakt, matka mala účasť na ich rodinnom živote spolu s jeho manželkou F. G., mala spoločné programy s nimi a ich maloletým synom, vzájomne si poskytovali podporu a pomoc. Úmyselné protiprávne konanie žalovaného mu spôsobilo utrpenie, bolesť, zúfalstvo a šok zo straty blízkej osoby, čím došlo k zásahu do jeho osobnostného práva tak, že bola narušená celistvosť jeho rodiny, keď bolo zasiahnuté do jeho súkromného a rodinného života. Následky konania žalovaného sú trvalé a neodstrániteľné, jeho ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné, došlo k závažnej ujme spočívajúcej v strate milovanej matky, čím je do budúcnosti ochudobnený o rodinný život a zároveň smrťou matky stratil jej lásku a spoločne prežívanú radosť. Nečakaným a šokujúcim úmrtím jeho matky došlo k závažnému zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti spočívajúceho v obmedzení jeho súkromného a rodinného života tak zásadným spôsobom, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia, vrátane trestného konania, nie je postačujúca. V dôsledku násilného úmrtia matky je dlhodobo práceneschopný, nemôže vykonávať svoju podnikateľskú činnosť v oblasti medicíny, čo sa odrazilo na znížení jeho príjmov a životnej úrovni jeho rodiny. Objektívne existuje ujma na jeho strane spočívajúca vo vzniknutej traume a iných negatívnych následkoch v dôsledku protiprávneho úkonu, za ktorý je zodpovedný žalovaný. V danom prípade nie je postačujúce primerané zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s poukazom na extrémne špecifické okolnosti smrti požaduje sumu 50.000,- € ako primeranú výšku nemajetkovej ujmy.

2.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov, čl. 15 ods. 1, čl. 19 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, § 11, § 13 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 420 ods. 1, § 853 Občianskeho zákonníka, § 164, § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). Dôvodil tým, že zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania do skončenia konaní vedených na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 12 C 245/2014 a sp.zn. 12 C 39/2014, ktorých výsledok bude mať dopad na jeho majetkovú situáciu, nakoľko pre posúdenie majetkových pomerov žalovaného v danom spore, ako okolnosti majúcej význam pre posúdenie dôvodnosti a výšky nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, nie sú závery súdov v uvedených konaniach významné tak, že by nebolo možné rozhodnúť o predmetnej žalobe žalobcu v tomto konaní. Vo veci samej vykonal dokazovanie navrhnuté stranami, a to výsluchom sporových strán, svedkov (JUDr. C. I., JUDr. U. B., RNDr. G. U., JUDr. U. E., MUDr. P. H., F. G., MUDr. U. I., MUDr. P. G.), oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, pripojenými spismi Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 12 C 339/2014, sp.zn. 12 C 245/2014, sp.zn. 14 C 140/2015, spisu Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3 Tk 1/2016 (v rozsahu navrhnutom stranami sporu), ako aj ostatným spisovým materiálom a na základe zisteného skutkového stavu zistil, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že právny základ nároku, neoprávnený protiprávny zásah do práva na ochranu osobnosti žalovaného je daný, keď žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.5.2016, sp.zn. 3 Tk 1/2016, uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy, ktorého obeťou bola RNDr. U. G., matka žalobcu a stará matka žalovaného. Za tento trestný čin bol žalobcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov, v ktorého výkone sa v súčasnosti žalovaný nachádza. Základ nároku žalobcu ako poškodeného a aktívne legitimovaného subjektu voči žalovanému ako pôvodcovi zásahu a pasívne vecne legitimovanému subjektu, mal preukázaný právoplatným rozhodnutím vydaným v trestnom konaní, ktorým je podľa ustanovenia § 193 C.s.p. viazaný. Zodpovednému subjektu potom vyplynula povinnosť poskytnúť primerané morálne zadosťučinenie, alebo náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom forma satisfakcie musí zodpovedať (okrem iného) obsahu a povahe neoprávneného zásahu. Poukázal na právnu úpravu ochrany osobnosti fyzickej osoby v slovenskom právnom poriadku s odkazom na judikatúru týkajúcu sa ochrany osobnosti a konštatoval, že žalovaným spôsobenou smrťou matky žalobcu bolo zasiahnuté do práva žalobcu (jej syna) na ochranu jeho osobnosti ako najbližšieho rodinného príslušníka alebo jej matky, v dôsledku čoho bola narušená celistvosť jeho rodiny, keď žalobca stratil možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život a je od jej smrti ochudobnený o túto sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu radosť s ňou prežívaných; protiprávnym konaním žalovaného prišlo tak k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských (rodinných) väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcu a tým k zásahu do jeho osobnostných práv, a to práva na súkromie a rodinný život; takto vzniknutá trauma je zo života žalobcu za daných okolností prakticky neodstrániteľná. Mal ale za to, že nárok žalobcu na priznanie

morálneho zadosťučinenia vo forme písomného ospravedlnenia sa žalovaným žalobcovi nie je daný a je nedôvodný. Stotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že už počas trestného konania vedeného voči nemu ako obžalovanému z trestného činu vraždy matky žalobcu, sa písomne ospravedlnil žalobcovi listom zo dňa 30.8.2015, ktoré ospravedlnenie mu aj písomne zaslal. Súd v trestnom konaní na toto ospravedlnenie, rovnako i na skutočnosť, že žalovaný trestný čin úprimne oľutoval, prihliadal pri ukladaní trestu žalovanému a v rozsudku konštatoval, že počas celého konania žalovaný (obžalovaný) prejavoval úprimnú ľútosť nad spáchaným trestným činom vo všetkých výpovediach v priebehu konania (zo záverečnej reči prokurátora vyplynulo, že spáchanie trestného činu úprimne oľutoval aj po podaní obžaloby pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby, kde bol prokurátor osobne prítomný a sám prokurátor bol toho názoru, že toto jeho vyhlásenie alebo úprimné oľutovanie trestného činu bolo naozaj úprimné a nebolo účelové). Ospravedlnenie v znení (v trestnom spise sa nachádza rukou písaný list zo dňa 30.8.2015 spolu s podacím lístkom): „Ahoj oci, píšem ti tento list s obavou, či ho preberieš, Vždy som dúfal, že to urobíš, no ostal som už mnoho rás sklamaný. Je mi ľúto, nikdy som nechcel, aby veci takto dopadli, a veľmi to ľutujem. Sám s tým neviem žiť, pretože som ublížil jedinej osobe na svete, ktorá ma vždy milovala.... Prial by som si vrátiť všetko späť, ale som bezmocný vrátiť čas. Je mi trpko, biedne a veľa sa za to modlím. Viem, že ma musíš nenávidieť, ale prečo si ma nenávidel predtým, nechápem. Prial by som si zmier a aj som sa oň pokúšal, ale nemalo to cenu. Úprimne ľutujem, kam to až zašlo, pokorne prijmem trest za to, čo som spáchal, ale vedz, nebol v tom úmysel. Vysvetliť si to nedokážem. Nezniesol som útrapy a zlyhanie. Bolo to na mňa príliš už moc dlho. Prosím, odkáž moju sústrasť a ľútosť za svoju vinu celej rodine. Tvoj syn P. P.S. Objím za mňa G., mám ho moc rád.“, považoval za dostatočnú a primeranú formu morálneho zadosťučinenia, z dôvodu ktorého žalobu v tejto časti zamietol. Námietky žalobcu, že s poukazom na podané trestné oznámenia na neho zo strany žalovaného, ospravedlnenie v trestnom konaní a deklaráciu ochoty žalovaného sa ospravedlniť v priebehu tohto konania, žalovaný nemyslel úprimne a vážne, vyhodnotil ako nedôvodné s poukazom na už uvedené posúdenie ospravedlnenia a vyjadrenia úprimnej ľútosti v trestnom konaní a s ohľadom na preukázanú dlhotrvajúcu osobnú animozitu medzi stranami sporu, že splnenie žalobcovej predstavy o intenzite a vážnosti úprimnosti ospravedlnenia nie je možné docieľiť ani ním navrhovaným znením písomného ospravedlnenia, keď prípadná žalobcom požadovaná úprimnosť žalovaného v akomkoľvek rozsahu je nevyhľaditeľná i prípadným priznaným písomným ospravedlnením. Stotožnil sa pritom aj s argumentáciou žalovaného, že navrhované znenie písomného ospravedlnenia „za utrpenie, bolesť, zúfalstvo a šok zo straty blízkej osoby RNDr. U. G., matky MUDr. P. G. v dôsledku môjho protiprávneho konania dňa 26.04.2015“, nesmeruje k ospravedlneniu sa za samotný zásah do osobnostných práv, ale k ospravedlneniu sa voči žalobcom tvrdým následkom tohto zásahu. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že zhodne s tým, čo uvádzal žalobca, dospel k záveru, že i napriek zamietnutiu nároku žalobcu na ospravedlnenie sa mu žalovaným, ospravedlnenie spolu s odsúdením a uloženým trestom v trestnom konaní, nie je dostatočným potrestaním žalovaného za zásah do práv žalobcu. Dôvodom je najmä skutočnosť, že nebyť neoprávneného zásahu žalovaného, mohla matku žalobcu a jeho babka žiť, preto považoval za zákonný a spravodlivý postup podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyhodnotiac postup podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka za nepostačujúci, ani nie dosť dobre možný vzhľadom na nezvratnosť situácie (smrť), pretože nie je možné domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, ani aby sa odstránili následky týchto zásahov, t. j. v tomto konkrétnom prípade prichádza do úvahy náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (napríklad rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 6.6.2012, sp.zn. 15 Co 61/2012). Skutok, ktorý spáchal žalovaný, je objektívne (aj bez hodnotenia okolností prípadu, okolností na strane poškodeného a pôvodcu zásahu a skúmania, či k vyvolaniu dôsledkov došlo) spôsobilý vážne a nezvratne zasiahnuť do života žalobcu ako syna obete trestného činu. Nečakaným šokujúcim tragickým úmrtím najbližšej príbuznej, matky žalobcu, dochádza k závažnému zásahu do osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Poukázal na to, že súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, preto rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života, musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné, okrem iného, tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostávajúcej, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti (nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 4.5.2005, sp.zn. PL. ÚS 16/04). Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 22.12.2015, sp.zn. I. ÚS 2844/14). Psychická

bolesť v prípade straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, obmedzujúca aktivity pozostalého, často vyžadujúca odbornú pomoc. Žalobca tak bol zasiahnutý stratou matky ako osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním je práve pozitívne rozvíjanie citových vzťahov a rodinnej spolupatričnosti, na ktorých je človek v individualizovanej miere závislý. Ich absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom ovplyvní celý budúci život človeka. Strata takéhoto člena rodiny predstavuje nenávratnú deštrukciu medziľudských väzieb, vytvárajúcich základ rodinného života. Následkom toho je zmena fungujúcej rodiny, navždy strádajúcej v jednotlivých oblastiach rodinného života, ovplyvňujúcu seberealizáciu pozostalých členov rodiny. Šokujúca smrť matky žalobcu preto predstavuje udalosť závažnú a mimoriadnu, s nenapraviteľným následkom, ktorú žalobca prekonáva s pretrvávajúcimi ťažkosťami, a to aj zdravotnými a psychickými, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca. Aplikoval tak ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a posúdil jednotlivé kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy, ktorými sú: závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V danom prípade mal za to, že je daný právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy popri zadosťučinení spočívajúcom v ospravedlňujúcom liste žalovaného a jeho odsúdeniu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 13 rokov, pričom dospel k záveru, že nie je na mieste poskytnutie nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- € ako požadoval žalobca, keďže nebol preukázaný ním uvádzaný rozsah zásahu do jeho osobnostných práv, ani mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky smrti jeho matky na neho, odôvodňujúce priznanie tak vysokej náhrady. Ohľadne hodnotenia dôkazov nevyhnutých pre určenie primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy a posudzujúc tak jednotlivé kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy (závažnosť vzniknutej ujmy i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo) uviedol, že v rámci toho neprihliadol na písomné vyjadrenia matky žalobcu, predložené v tomto konaní a zhodne i v trestnom konaní (napríklad Notárska zápisnica zo dňa 20.11.2014, záznam zo dňa 1.4.2014 a dňa 20.4.2015, prehlásenie zo dňa 24.2.2015, vyhotovené alebo podpísané matkou žalobcu), ani na vyjadrenia a výpoveď žalobcu ohľadne týrania matky žalovaným, okolností predaja domu na E. a jeho darovania, ktoré vyhodnotil ako nedôveryhodné a vyvrátené už v trestnom konaní. Vo vzťahu k písomným vyjadreniam matky žalobcu súd v trestnej veci uzavrel, že nemajú takmer žiadnu výpovednú hodnotu o skutočnom postoji a správaní sa žalovaného k matke žalobcu i s prihliadnutím na výpovede svedkov, z ktorých usúdil, že tieto vyjadrenia boli skutočne dôsledkom vplyvu a nátlaku žalobcu na matku, ktorých cieľom bolo podložiť návrh na konanie vo veci vrátenia daru. Ohľadne okolností predaja domu a vrátenia daru bolo rovnako v trestnom konaní vyvrátené tvrdenie žalobcu ako poškodeného, že žalovaný sa snažil predat' dom v Bratislave, na E. č. XX bez vedomia alebohej RNDr. G., čo zhodne v tomto i trestnom konaní vyplynulo z výpovedí svedkov (najmä RNDr. G. U. a L. B.), pričom bolo preukázané, že RNDr. U. G. so žalovaným opakovane viedli rozhovory ohľadne predaja domu, ako aj plánov ohľadne ďalšieho bývania, a to kúpy samostatných bytov. RNDr. U. G. stála v strede konfliktu medzi žalobcom a žalovaným, čo sa prejavilo jej dvojznačným správaním i voči žalovanému a v rámci obáv o jeho budúcnosť mu darovala dom v Bratislave, na E. č. XX, vzápätí ho žiadala vrátiť, od tohto zámeru neskôr upustila, následne sa však opätovne domáhala vrátenia daru. Pri posúdení výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vychádzal z toho, že v konaní bolo preukázané, že žalobca v dôsledku tragickej smrti matky trpí PTSP, ktorá je kompenzovaná nasadenou farmakologickou liečbou, pričom jeho stav je traumatologicky závažný a obtiažne ovplyvniteľný s dopadom na celoživotnú budúcnosť a na všetky položky života, avšak nie v rozsahu presahujúcom dopady implikované v bode 74. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorý rozsah by odôvodňoval priznanie náhrady v zvýšenej výške a v žalovanej sume. PTSP u žalobcu vznikla v dôsledku tragickej udalosti, ktorou bola vražda jeho matky synom, následkom ktorých začal žalobca trpieť úzkostnými stavmi, smútkom, smútkovými príznakmi. Svedok MUDr. I., ošetrojúci lekár žalobcu uviedol, že pomerne vysoké percento PTSP je obtiažne liečiteľné a vzhľadom na individualitu tejto udalosti vníma prognózu žalobcu ako nepriaznivú, keď ide o tak ťaživé a zreteľné okolnosti, že liečiteľnosť je nízka, s dopadom na rodinné pomery, pričom bežným dôsledkom takejto poruchy je zlyhanie mikrosociálneho fungovania v rodinnom prostredí, rozvrat rodiny. Kvalita života žalobcu po vražde jeho matky je tak zásadne zmenená. Svedok vylúčil prítomnosť predchorobného stavu totožného alebo blízkeho príznakom PTSP u žalobcu predtým. Rovnako z výpovede svedkov (JUDr. C. I., MUDr. P. G.) vyplynulo, že v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, utrpel žalobca úzkosť, bolesť, smútok a psychický šok, najmä v dôsledku toho, že žalobca našiel svoju matku mŕtvu bezprostredne na mieste činu po spáchaní vraždy žalovaným. Okolnosti dopadu skutku žalovaného sú zintenzívnené medializáciou prípadu a tým, že tento bol všeobecne pertraktovaný, čím sa žalobca v súvislosti s trestným činom žalovaného stal nevhodným a nepríjemným stredom záujmu verejnosti, čo negatívne dopadalo na neho, ako aj jeho rodinu. Súd prvej inštancie

plne si uvedomujúc a rešpektujúc dôležitosť existencie a prítomnosti starších členov rodiny v živote rodín, prihliadol i na vyšší vek matky žalobcu v čase skutku (dožitých 78 rokov) a možnosť žalobcu s ňou prežiť 55 rokov jeho života, ako aj na to, že finančná závislosť žalobcu na jeho matke nebola daná, keď práve naopak z dôvodu dôchodkového veku matky žalobcu a tým poklesu jej príjmov, boli jej potreby čiastočne financované zo zdrojov žalobcu, t. j. hmotná závislosť poškodeného na zomrelom nebola daná. Pri rozhodnutí vzal do úvahy skutočnosť, že žalobca s nebohú matkou mali medzi sebou vytvorené rodinné väzby, ktorých intenzitu vyhodnotil ako typovo neutrálnu, nezvyšujúcu intenzitu zásahu do osobnostných práv žalobcu, nakoľko zvýšenú intenzitu vzťahu žalobcu k zomrelej matke nemal preukázanú ani výsluchmi svedkov. Príklonil sa k relevantným skutkovým zisteniam, ktoré vyplynuli najmä z výsluchu svedkýň JUDr. U. B. a RNDr. G. U., ktoré boli dôvernými priateľkami nebohej matky žalobcu. Z ich výpovedí vyplynulo, že celkovo v rodine boli dlhotrvajúce a opakované problémy vzťahovaného charakteru. Žalobca sa o svoju matku primerane zaujímal, poskytoval jej potrebnú starostlivosť a opateru, vrátane finančnej, podľa jeho (nadštandardných) možností, akú je podľa jeho názoru prirodzené a dôvodné očakávať od dospelých a (nadštandardne) zaopatrených detí, od syna, ktorého matka s láskou sama vychovala a o ktorého sa príkladmo starala a poskytovanie takejto úrovne a formy starostlivosti, pozornosti a opateru, je v zásade morálnou povinnosťou detí voči ich rodičom v seniorskom veku, opätovaním ich starostlivosti v detstve s prihliadnutím na vek žalobcu i nebohej matky a zároveň na skutočnosť, že už v tomto čase nezdíeľali spoločnú domácnosť a žalobca mal založenú vlastnú, v poradí druhú. Vzťahy medzi žalovaným a žalobcom boli dlhodobo konfliktné, tieto sa premietali aj do ich vzťahov s matkou žalobcu, babkou žalovaného. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzťah medzi synom a matkou bol poznačený zlým vzťahom medzi otcom a synom. Z trestného rozsudku je zrejmé, že nebohá matka žalobcu stála v strede konfliktu medzi žalobcom a žalovaným, jej postoj bol v rámci ich konfliktného vzťahu nejednoznačný, čo potvrdili viacerí vo veci vypovedajúci svedkovia. Na jednej strane si nechcela rozhádať svojho syna, na strane druhej mala vzťah k žalovanému, keď bola so svojím synom, tak preberala jeho rétoriku a keď bola so žalovaným, tak hovorila zase inak. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že matku žalobcu navštevoval sám, avšak asi nie v intenzite, akú vnímala ako potrebnú samotná matka, ktorá podľa vyjadrení svedkýň potrebovala podporu a viac pozornosti, tejto sa jej od žalobcu nedostávalo, cítila sa opustená, ale zvlášť dbala o to, aby bolo tak, ako povedal žalobca, bála sa robiť niečo iné. Nezhody boli aj v rodine žalobcu, medzi jeho manželkou a jeho matkou a tieto vzťahy matku žalobcu ťažili. Prvoinštančný súd konštatoval, že skutok žalovaného neodčiniteľne zasiahol žalobcu aj vo sfére iných ako rodinných vzťahoch, a to v jeho spoločenskom a pracovnom postavení, ale nie v rozsahu presahajúcom dopady implikované v bode 74. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorý rozsah by odôvodňoval priznanie náhrady v zvýšenej výške a žalovanej sume. Žalobca okrem krátkodobého výpadku príjmu bezprostredne po tragickej udalosti, dosahoval rovnaký príjem ako pred ňou, čo je zrejmé z lustrácie Sociálnej poisťovne. Rovnako mal preukázané, že nedošlo ani k zníženiu tržieb v spoločnosti žalovaného (MEDILAB s.r.o.), prostredníctvom ktorej poskytoval zdravotnú starostlivosť. Žalobca sa opakovane zdržiava v zahraničí, iný účel svojho pobytu ako dovolenka nijako nezdôvodnil, pričom i po skutku nadväzuje kontakty s (novými) ľuďmi, nakoľko je nepochybné a nerozporovateľné, že kvalita vzťahov je alebo môže byť odlišná. Na strane druhej prihliadol k tomu, že žalovaný bol za spáchaný trestný čin právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov. Z rozsudku a trestného spisu vyplynulo, že k spáchaniu trestného činu sa žalovaný priznal, skutok úprimne oľutoval, žalobcovi adresoval ospravedlnenie a súd v trestnom konaní vyhodnotil všetky okolnosti spáchania trestného činu, vrátane okolností na strane žalovaného ako také, ktoré odôvodňovali mimoriadne zníženie uloženého trestu pod dolnú hranicu trestu ustanovenú Trestným zákonom za súdený trestný čin. Na strane žalovaného prihliadol k tomu, že spáchal skutok v afekte, ktorý bol podmienený postupne zhoršujúcim sa jeho psychickým stavom potom, čo sa dozvedel o okolnostiach smrti svojej matky (na ktorý malo nepochybne vplyv aj rodinné zázemie žalovaného od obdobia jeho detstva a neskoršie výrazne nepriaznivý vzťah s žalobcom ako otcom), na ktoré okolnosti bolo prihliadnuté v trestnom konaní pri úvahe o použití zníženej trestnej sadzby. V tomto i trestnom konaní bolo preukázané, že žalovaný mal so svojou babkou dobrý vzťah, spoločne sa vzájomne starali o napĺňanie svojich potrieb a z jej straty sám cíti veľkú bolesť. Námietku žalovaného, že jeho majetkové pomery mu, aj bez prihliadania na nehnuteľnosti v Bratislave, na E. ulici a F. (o ktorých bolo neprávoplatne rozhodnuté, že sú vlastníctvom žalobcu, prípadne že patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to žalobcu a jeho manželky), neumožňujú uspokojenie nároku na nemajetkovú ujmu vo výške uplatnenej žalobou, keď súhrnná hodnota ostatných majetkových hodnôt v jeho vlastníctve nedosahuje ani zďaleka požadovanú výšku nemajetkovej ujmy a zaviazanie ho k náhrade nemajetkovej ujmy by bolo likvidačné

a neprimerané, vyhodnotil ako nedôvodnú. Plná výška uloženého trestu odňatia slobody, vo výkone ktorého sa žalovaný nachádza, vyprší žalovanému najneskôr v roku 2028. Vzhľadom na vek žalovaného 30 rokov v čase vyhlásenia rozsudku, bude mať žalovaný po vykonaní trestu podľa názoru súdu dostatok možností a času sa zapojiť do pracovného života a nahradíť nemajetkovú ujmu žalobcovi, berúc do úvahy už dnes hodnotu ním vlastnených pozemkov prevyšujúcu minimálne hodnotu 16.000,- €. Zo znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní vyplynula pozitívna prognóza k možnostiam resocializácie žalovaného, ktorá zahŕňa aj pracovné uplatnenie. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že z vykonaného dokazovania a posúdenia okolností zásahu je nepochybné, že tragická strata žalobcu spôsobená vraždou jeho matky nie je nahraditeľná a zasiahla do jeho práva na súkromie. Inštitút peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vnímať len ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania, keďže finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Charakter spôsobenej ujmy však vyžaduje od škodcu spolupodieľať sa na uvedenej strate adekvátnym spôsobom, znamená to zmierniť ujmu žalobcu v maximálne možnej miere. Pri úvahe o primeranosti satisfakcie odkázal na rozsudok Krajského súdu v Prahe sp.zn. 36 C 28/2002. Priznanie nemajetkovej ujmy v požadovanej výške 50.000,- € považoval za príliš vysoké, ktorým by fakticky mimoriadne sťažil žalovanému ďalší život po výkone trestu, sťažil alebo znížil motiváciu splniť uloženú povinnosť, prihliadnuc aj na okolnosť, že žalovaný bol za spáchaný trestný čin aj riadne, právoplatne odsúdený. Následok, ktorý aj keď závažný a spôsobený zásahom žalovaného do práva žalobcu na ochranu osobnosti, bol zmiernený právoplatným odsúdením žalovaného k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, ako aj ospravedlnením a vyjadrením ľútosti k týmto následkom, ktoré žalovaný urobil formou písomného ospravedlnenia v rámci trestného konania. Uvedená satisfakcia v podobe právoplatného odsúdenia žalovaného, ospravedlnenia sa žalovaného a vyjadrením ľútosti (ktorú súd konajúci v trestnej veci zohľadnil taktiež pri ukladaní trestu ako poľahčujúcu okolnosť), je takým zadostučinením pre žalobcu ako subjektu, na strane ktorého došlo k zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti (práva na súkromie, resp. práva na rodinný život), ktorá čiastočne zmiernuje vzniknutá nemajetková ujma a odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 18.000,- € a neodvodňuje jej priznanej nad tento rozsah vo výške požadovanej žalobcom (50.000,- €). Ohľadom primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 4 Tdo 1402/2015, ktoré v českej judikatúre predstavuje zásadné vodítko, na ktoré opakovane súdy odkazujú vo svojich rozhodnutiach. Na podporu svojich záverov, že priznaná výška v tomto konkrétnom prípade zohľadňuje v zásade výšku náhrad priznávaných súdmi v iných obdobných prípadoch ešte odkázal na rozhodnutia českých súdov v prípadoch škody spôsobenej úmyselnými trestnými činmi (rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 14.11.2018, sp.zn. 7 Tdo 996/2018 a zo dňa 19.9.2018, sp.zn. 25 Cdo 894/2018). Záverom uviedol, že zamietol návrhy žalobcu na vykonanie dôkazov: dopyt na Najvyšší súd Slovenskej republiky, či mu bolo vyplatené jednorazové finančné odškodné podľa zákona č. 215/2006 Z.z., zabezpečenie uznesenia z priestupkového konania vedeného pod č. OÚ-BA-OBBS2-2014-050361, uznesenia zo dňa 13.11.2019, č.k. 1 Pn 604/2019/1103-13, uznesenia z priestupkového konania č. KRK-261VYS-2-BA-214Ga, výpovede poškodeného, svedkov JUDr. B., L. Koprdu, p. F., Ing. F., Mgr. Y. a Mgr. B., MUDr. G. v konaní vedenom pod sp.zn. BB4P/8/2010 a ďalších ním navrhnutých dôkazov, pretože ich vykonanie nepovažoval za potrebné, boli by nadbytočné a nevhodné. Poukázal ešte na to, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať absolútne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.11.2011, sp.zn. 1 Cdo 158/2010); dôkazy, ktoré považoval za potrebné, v písomnom vyhotovení rozsudku vyhodnotil.

2.2.Náhradu trov konania súd prvej inštancie odôvodnil právne ustanoveniami § 142 ods. 2, ods. 3 O.s.p., § 251, § 255 ods. 1, ods. 2, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože v dôsledku zamietnutia žaloby v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi, patrí náhrada trov konania v tejto časti žalovanému. Osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré ustanovenie sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k úprave obsiahnutej v ustanovení § 142 ods. 2 O.s.p., platná právna úprava nevyklučuje (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 8.2.2017, sp.zn. I. ÚS 56/2017). Aj keď mal žalobca v časti uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch úspech len čiastočný, patrí mu v tejto časti plná náhrada trov konania, keďže konečné rozhodnutie o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu. Kumulatívne potom vyhodnotil, že každá zo strán sporu mala vo veci úspech čiastočný.

3.1. Proti tomuto rozsudku vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi, vo výroku III., ktorým bola žalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- € a vo výroku IV. o náhrade trov konania, podal včas odvolanie žalobca, dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Namietol, že právne a skutkové závery súdu prvej inštancie uvedené v napadnutom rozsudku nevyplývajú zo skutkových a právnych okolností daného konania, ani nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania, keď v konaní bola preukázaná dôvodnosť žaloby v plnom rozsahu. Vytkol prvoinštančnému súdu, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, hoci obsiahle, nespĺňa všetky požadované kritéria na odôvodnenie rozsudku a vo viacerých bodoch vykazuje znaky arbitrárnosti. Má za to, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces, okrem arbitrárnych záverov i tým, že výrokmi obsiahnutými v napadnutom rozsudku, ako aj samotným odôvodnením, došlo k porušeniu viacerých základných princípov Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku zanesol civilné sporové konanie listinami, čiastkovými výpoveďami alebo jednotlivými vetami z odôvodnenia trestného rozsudku, ktorým bol žalovaný v postavení obžalovaného právoplatne odsúdený (výpovede aj vety z odôvodnenia vytrhnuté z kontextu) a v podstatnej časti ho odôvodnil listinami z trestného spisu, pričom sa odklonil od merita prejednávanej veci namiesto toho, aby bol napadnutý rozsudok odôvodnený dôkazmi vykonanými v civilnom sporovom konaní k predmetu civilného sporového konania. Zdôraznil, že skutkové tvrdenia a právne závery z trestného konania žalovaného neboli predmetom tohto konania o náhradu nemajetkovej ujmy a neboli v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy potvrdené, ani vyvrátené. Namietol zohľadnenie dokazovania vykonaného v trestnom konaní vedenom voči žalovanému a ukončenému rozsudkom, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy, ktorý spáchal na svojej starej mame a jeho matke. Predmetom trestného konania bolo rozhodovanie o vine alebo nevine žalovaného, o výške jeho trestu, pričom predmetom konania nebolo skúmanie následku činu žalovaného (vraždy) vo sfére jeho osobnostných práv (ohľadom náhrady škody a nemajetkovej ujmy bol odkázaný na civilné sporové konanie), z čoho je zrejmé, že ani vykonané dokazovanie nebolo smerované k objasneniu nároku uplatňovanému v tomto konaní. Je neprípustné, aby došlo k tendenčnému zanášaniu konania, ktorého predmetom je skúmanie dopadu činu žalovaného do sféry jeho osobnostných práv dôkazmi vykonávanými v trestnom konaní. Ide o dva úplne odlišné druhy konaní, ktoré upravujú rozdielne právne predpisy, v civilnom sporovom konaní sa posudzuje vzťah súkromnoprávny, založený podľa noriem hmotného práva, in concreto Občianskeho zákonníka medzi sporovými stranami, kým v trestnom konaní ide o trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného. Viackrát bolo v rozhodovacej praxi slovenských súdov ustanovené, že výsledky dokazovania v trestnom konaní nemusia poskytovať dostatočné odpovede na otázky, ktoré sú predmetom konania v civilnom sporovom konaní preto, že predmet dokazovania v trestnom konaní je zásadne iný ako v civilnom sporovom konaní. V danom prípade ide o súkromnoprávny vzťah medzi ním a žalovaným, ktorý je založený normami súkromného práva, a to Občianskeho zákonníka, nie normami verejného trestného práva. Civilný súd nie je v zmysle platných právnych predpisov Slovenskej republiky (§ 193 C.s.p.) viazaný odôvodnením trestného rozsudku, je viazaný iba výrokom, nie odôvodnením trestného rozsudku. Prvoinštančný súd opomenul predmet tohto konania a namiesto toho, aby komplexne skúmal jeho osobnosť a skutočnosť ako bolo vraždou jeho matky zasiahnuté do jeho osobnostných práv, skúmal iné otázky, navyše nezákonným spôsobom, ktoré otázky mu skúmať nepripáľalo. Napríklad žalovaný uviedol, že svedkovia v prípravnom konaní jednoznačne potvrdzovali, že i samotná nebohá jeho stará mama zvažovala predaj domu a kúpu dvoch, troch bytov, pričom v predmetnom konaní boli vykonané dôkazy listinami, ktoré jednoznačne takéto tvrdenia vyvrátili (výzva na vrátenie daru zo dňa 2.4.2014, prehlásenie v Notárskej zápisnici zo dňa 20.11.2014, prehlásenie o právne významných skutočnostiach zo dňa 16.1.2015 a záznam zo dňa 16.1.2015). Za jednu z najvýznamnejších listín (dôkazov), ktoré sú prejavom vôle samotnej zosnulej RNDr. U. G. je i závet v jeho prospech, ktorý zosnulá RNDr. U. G., ako výraz svojej vôle urobila len 5 dní pred svojou smrťou (dňa 20.4.2015), ktorý jednoznačne preukázal jej vôľu odovzdať všetok svoj majetok jemu, ako svojmu synovi. Skutočnosť, či RNDr. U. G. mala alebo nemala v úmysle predat' dom v Bratislave, na E. ulici, nebola predmetom tohto súdneho konania. Ak by bola, boli by určite predložené aj ďalšie dôkazy, ktoré by potvrdili to, že zavraždená nemala v úmysle predat' dom, v ktorom bývala (napríklad výpoveď svedka V. R., tak ako je vo svojej celosti uvedená v čl. III jeho vyjadrenia k podaniu žalovaného zo dňa 14.9.2016 v konaní vedenom pod sp.zn. 12 C 339/2014). Predmetom tohto súdneho

konania je však priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, t. j. skúmanie dôsledkov činu vraždy, ktorý vykonal žalovaný vo sfére jeho osobnostných práv. Ďalej vytkol súdu prvej inštancie, že zjavne pri hodnotení a paušálnom odmietnutí viacerých dôkazov opomenul, že dôkazy, ktoré boli spísané pred notárom (aj inými svedkami), nezobral do úvahy, keď notár je orgánom verejnej moci, ktorého štát poveril výkonom notárskej činnosti a ďalšími činnosťami podľa Notárskeho poriadku a tak de facto hodnotil úkony orgánu verejnej moci ako „nedôveryhodné“, pričom v zásade neposkytol odôvodnenie takejto úvahy, takže ide o prejav arbitrárnosti a nezákonného postupu prvoinštančného súdu. Dodal, že hodnotiace úsudky súdu prvej inštancie sú vo vzťahu k predmetu daného súdneho konania vo svojej podstate nadbytočné a bez právnej väzby k predmetu tohto súdneho konania o náhradu nemajetkovej ujmy. Obdobnými charakteristikami (nadbytočnosť a právna irelevantnosť) sa vyznačujú aj viaceré ďalšie tvrdenia prvoinštančného súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Nad rámec dokazovania v tomto súdnom konaní o nemajetkovú ujmu vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov odkázal na skutočnosť, že v rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 3.2.2017, sp.zn. (správne č.k., poznámka odvolacieho súdu) 12 C 339/2014-225, medzi totožnými stranami sporu, v bode 41. rozsudku je vyhodnotený ako základné svedectvo samotnej zosnulej RNDr. U. G., vyjadrené okrem iného v dokumentoch, ktorých pravosť a perfektnosť právnych úkonov v nich vyjadrených bola potvrdená aj inými svedkami (JUDr. B.): výzva na vrátenie daru zo dňa 2.4.2014; prehlásenie v Notárskej zápisnici zo dňa 20.11.2014; prehlásenie o právne významných skutočnostiach zo dňa 16.1.2015; záznam zo dňa 20.4.2015, z ktorých súd ustálil skutkový stav, že jeho zosnulá matka sa minimálne od marca 2014, najneskôr od 2.4.2014 odôvodnene obávala o svoj život v dôsledku správania sa žalovaného, pričom sa tieto obavy neustále stupňovali, keď stále opakovala, že žalovaný jej môže i fyzicky ublížiť, že na svoju ochranu vykonáva aj také opatrenia, ako zábrana do jej izby, aby jej žalovaný neublížil. Napriek všetkým starou mamou prijatým opatreniam, tomuto dlhotrvajúcemu správaniu žalovaného nezabránila, naopak toto správanie vyvrcholilo jej vraždou vykonanou žalovaným dňa 26.4.2015. Taktiež bolo ustálené, že ďalším významným, právom aprobovaným prejavom vôle zosnulej RNDr. U. G. bolo prenechanie všetkého jej majetku vo forme závetu. Jeho matka mala vážny záujem na tom, aby všetok svoj majetok zanechala jemu. Uvedené svedectvo zosnulej, vyjadrené v početných dokumentoch, ktorých pravosť ani platnosť nebola v tomto relevantne spochybnená, je prvoradé a určujúce pre interpretáciu vôle zosnulej, pričom fragmenty svedeckých výpovedí z trestného konania, na ktoré sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku odvolával, nie sú spôsobilé toto svedectvo spochybníť. Namietal, že v bodoch 23. až 32. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je opísaný zistený skutkový stav z výpovedí svedkov, ale z uvedeného vykonaného dokazovania v tomto konaní, nevyvodil buď žiadne, resp. vyvodil prevažne nesprávne skutkové zistenia. Odmietol dokazovanie vykonané v tomto konaní a napadnutý rozsudok odôvodnil dôkazmi, ktoré boli vykonané v inom konaní, ktoré dokonca ani nebolo civilným sporovým konaním (bod 70.), s ktorým záverom sa nestotožnil. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ignoroval rozsiahle výsluchy svedkov v tomto sporovom konaní, ktorí vypovedali bezprostredne a autenticky priamo pred konajúcim súdom a namiesto toho považoval výsluchy spreď niekoľkých rokov osôb, ktoré nikdy nevidel, nepočul, ani nevypovedali o predmete tohto konania, za „relevantnejšie.“ Takýmto svojvoľným hodnotením dôkazov, ergo nesprávnym procesným postupom mu znemožnil ako strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K bodu 83. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia konštatoval, že obe svedkyne boli vypočúvané približne tri mesiace predtým, ako napríklad iní svedkovia (pojednávania konané dňa 14.11.2018 a dňa 20.2.2019), takže nie je zrejmé, prečo výpoveď svedkýň JUDr. U. B. a RNDr. G. U., má byť z údajného časového hľadiska autentickjšia ako výpoveď iných svedkov v tomto konaní, keď navyše tieto svedkyne nevedeli uviesť vôbec nič o tom, ako čin vraždy zasiahol jeho osobnosť, teda čo bolo predmetom skúmania v tomto konaní. Považuje argument o bezprostrednejších, relevantnejších a autentickjších výpovediach za daných skutkových okolností, za argument s flagrantným nedostatkom akejkoľvek logickej úvahy so zdôraznením na výpovede svedkov, ktorí v tomto konaní vypovedali k predmetu konania a ktorých výpovede neboli v konaní vôbec zohľadnené (okrem fragmentov výpovede JUDr. C. I. a MUDr. P. G. v bode 81. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Poukázal na výpovede svedkov JUDr. U. E., MUDr. P. H., svojej manželky F. G., MUDr. U. I., ktorí sa vyjadrovali k zásahu do jeho osobnostných práv konaním žalovaného, a to k jeho zdravotnému stavu, spoločenskému i pracovnému životu. Ďalej poukázal na chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúce v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, keďže nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, nakoľko príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení bol chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny

význam. Nesprávny právny záver je vyjadrený podľa neho vo výroku II. napadnutého rozsudku, ktorým bola jeho žaloba v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa mu ospravedlniť zamietnutá. Prvoinštančný súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že už počas trestného konania vedeného voči žalovanému ako obžalovanému z trestného činu vraždy jeho matky sa mu žalovaný písomne ospravedlnil listom zo dňa 30.8.2015, ktoré ospravedlnenie mu aj písomne zaslal. Súd v trestnom konaní na toto ospravedlnenie, rovnako ako na skutočnosť, že žalovaný trestný čin úprimne oľutoval, prihliadal pri ukladaní trestu žalovanému a v rozsudku konštatoval, že počas celého konania žalovaný (obžalovaný) prejavoval úprimnú ľútosť nad spáchaným trestným činom vo všetkých výpovediach v priebehu konania, s čím sa nestotožnil a namietol, že žiadny list mu nebol doručený, ani nebol predložený ako dôkaz v tomto súdnom konaní. Z uvedeného dôvodu považuje za arbitrárne zo strany súdu prvej inštancie, aby takéto nedoručené „ospravedlnenie považoval súd za dostatočnú a primeranú formu morálneho zadosťučinenia“. On už päť rokov čaká na žalobcove (pravdepodobne žalovaného, poznámka odvolacieho súdu) ospravedlnenie, avšak sa mu nedostáva, hoci sa ho aj súdne domáha. Nesúhlasí so záverom uvedeným v bode 74. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pretože ak by bol takýto záver pravdivý (čo nie je), tak by sa logicky takéhoto ospravedlnenia na súde nedomáhal. Nevidí dôvod, aby sa mu žalovaný neospravedlnil i za následky jeho protiprávneho činu, najmä ak boli v tomto súdnom konaní zistené a preukázané. Súd prvej inštancie sa mylne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia domnieva, že odsúdenie žalovaného za jeho čin má predstavovať formu zadosťučinenia pre neho (bod 77.), nakoľko to nie je cieľom trestného konania (viď dôvodová správa k Trestnému poriadku). V bode 85. odôvodnenia napadnutého rozsudku prvoinštančný súd odkázal na to, že žalovaný bol za spáchaný trestný čin právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov, že sa k spáchaniu trestného činu priznal, skutok úprimne oľutoval, že mu adresoval ospravedlnenie a tieto skutočnosti potom aplikoval vo vzťahu k určovaniu výšky nemajetkovej ujmy, hoci ciele, funkcie, predmet a postupy trestného konania sú úplne iné ako ciele, funkcie, predmet a postupy civilného sporového konania. Tieto skutočnosti môžu byť zákonným spôsobom zohľadnené v trestnom konaní, ale nemajú zásadne vplyv na dopad činu v jeho osobnostnej sfére, pričom neboli predmetom skúmania zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k predmetu tohto konania, t. j. či mohli a mali nejaký vplyv na nenapraviteľné a nesmierne ťaživé dôsledky pre jeho ďalší život a na intenzitu prežitých útrap, utrpeného stresu, šoku, smútku, na rozsah a hĺbku citovej, rodinnej, sociálnej a profesionálnej ujmy. Pokiaľ ich súd prvej inštancie len mechanicky preniesol do svojho rozhodnutia z iného konania bez toho, aby tieto skutočnosti skúmal vo vzťahu k predmetu konania, ide o nesprávne právne posúdenie súdu, ako aj o vážny zásah do jeho práva na spravodlivý proces. K náhrade nemajetkovej ujmy poukázal na ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka s tým, že pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je priestor na voľnú úvahu súdu, v ktorej by mal byť odrazený princíp spravodlivosti. K naplneniu základného princípu spravodlivosti v danom prípade nedošlo, pretože priznaná ujma vo výške 18.000,- € (menej než polovica ním požadovanej sumy), je v príkrom rozpore s princípom spravodlivosti a predstavuje nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že hodnota ľudského života, ako aj duševného zdravia, je nevyčísliteľná. Nie je možné preto ani vyčísliť nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla na jeho duševnom zdraví a psychickej integrite v dôsledku konania žalovaného, ktoré bolo v rozpore nielen s etickými a morálnymi, ale aj právnymi normami spoločnosti. Súd prvej inštancie uviedol v bode 78. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia kritéria pre stanovenie výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy, avšak citoval len zahraničnú judikatúru, ktorá nevzišla z právneho prostredia korešpondujúceho s mechanizmami náhrady nemajetkovej ujmy v Slovenskej republike, pričom aplikované kritériá predstavujú len právny názor konajúceho súdu v konkrétnej právnej veci. Domnieva sa, že základným kritériom pre určenie výšky relutárnej náhrady sú nenapraviteľné a nesmierne ťaživé dôsledky pre jeho ďalší život a intenzita prežitých útrap, utrpeného stresu, šoku, smútok, rozsah a hĺbka citovej, rodinnej, sociálnej a profesionálnej ujmy. Ostatné kritéria, ktoré súd prvej inštancie prezentoval sú sporné, pričom nesporné je, že aj pri prvoinštančnom súdom určenej konštrukcii kritérií, došlo v odôvodnení napadnutého rozsudku k ich nesprávnej interpretácii vo vzťahu k právnym a skutkovým okolnostiam tohto konania. Považuje za arbitrárny postup súdu prvej inštancie hodnotiť vzájomný vzťah medzi ním a jeho matkou, keďže ide o jeho vnútorné prežívanie a zosnulej, nie je možné túto intenzitu objektívne vyhodnotiť. K takýmto záverom je nepochybne spôsobilý len súdny znalec zapísaný v zozname znalcov pre odbor psychológia dospelých. Považuje za neprípustné, aby súd prvej inštancie pristúpil k záverom, ako napríklad: „Pri rozhodnutí vzal súd do úvahy tú skutočnosť, že žalobca s nebohovou matkou mali medzi sebou vytvorené rodinné väzby, ktorých intenzitu súd vyhodnotil ako typovo neutrálnu, nezvyšujúcu intenzitu zásahu do osobnostných práva žalobcu. Súd zvýšenú intenzitu vzťahu žalobcu k zomrelej matke nemal za preukázanú ani výsluchmi svedkov.“ Takéto závery sú v príkrom rozpore so svedeckými výpovedami, napríklad JUDr. C. I.. Ani záver

prvoinštančného súdu, že: „Z vykonaného dokazovania vyplynulo aj to, že vzťah medzi synom a matkou bol poznačený zlým vzťahom medzi otcom a synom.“, nie je správny, nakoľko uvedené z vykonaného dokazovania nevyplynulo. Je možné, že vnútorné prežívanie zavraždenej týmto bolo poznačené, ale on si nie je vedomý, že jeho vzťah k vlastnej mame, ktorú vrúcne miloval a ona jeho, týmto bol poznačený, pričom považuje za neprípustné, aby súd prvej inštancie interpretoval a modifikoval jeho vlastné vnútorné prežívanie vzťahu k svojej matke. Za neprípustné právne posúdenie a dokonca priam až amorálne a v rozpore s ústavne chránenou hodnotou života považuje závery prvoinštančného súdu vo vzťahu k ním ustanovenému kritériu veku uvedené v bode 82. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré sú v rozpore s etickými a morálnymi hodnotami súčasnej spoločnosti. Nie je dôležité, koľko rokov prežili so svojou mamou a koľko ešte spolu mohli prežiť (hypoteticky aj ďalších 20 rokov), ale že o túto možnosť náhle a drastickým spôsobom prišli v dôsledku konania žalovaného. Rovnako kritérium hmotnej závislosti nie je právne relevantné, nakoľko ak by bol hmotne na jeho zosnulej matke závislý, tak náhrada týchto hmotných statkov je v právnom poriadku Slovenskej republiky riešená inými právnymi inštitútmi a nie inštitútom náhrady nemajetkovej ujmy. K poskytnutiu inej satisfakcie uviedol, že bolo v konaní preukázané, že žalovaný neposkytol doteraz žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy a žiadané ospravedlnenie nebolo súdom prvej inštancie priznané. Nezávisle na tom, či sa žalovaný ospravedlnil, alebo nie, v tomto závažnom prípade vraždy jeho matky jej vnukom a jeho synom, takéto ospravedlnenie v žiadnom prípade nielenže nie je postačujúce, alebo nemôže byť ani kritériom pre posúdenie výšky nemajetkovej ujmy. Nie je mu jasné, prečo súd prvej inštancie uvádzal kritérium miery zavinenia, eventuálne spoluzavinenia zomrelého. Uvedenie tohto kritéria za daných skutkových okolností by mohlo indikovať, že súd prvej inštancie posudzoval mieru zavinenia RNDr. U. G. na svojej vlastnej smrti, pričom išlo o úmyselný trestný čin zo strany žalovaného. Zdôrazňovanie tohto kritéria v nadväznosti na rozsiahle citácie z trestného spisu by mohlo indikovať, že prvoinštančný súd pripísal určitú mieru zavinenia zosnulej RNDr. U. G. tým, že sa so žalovaným rozprávala o téme smrti jeho matky, čo by však bol nezákonný postup súdu prvej inštancie. K preukázaniu komplikovanosti a neľahkosti životnej situácie žalovaného a ostatných členov rodiny nebolo potrebné pripájať listiny z trestného konania, pretože komplikovanosť rodinnej situácie bola preukázaná aj svedeckými výpoveďami v tomto konaní. Z dokazovania vykonaného v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 14 C 140/2014, medzi totožnými stranami sporu, ktorý súdny spis bol ako dôkaz pripojený na návrh samotného žalovaného vyplynulo, že žalovaný sa voči starej mame (aj voči nemu) správal tak, že tým hrubo porušoval dobré mravy, následne konanie žalovaného hrubo porušujúce dobré mravy pretrvávalo a stupňovalo sa, až vyústilo do obzvlášť závažného zločinu vraždy spáchanej na starej mame, avšak súd prvej inštancie v bode 86. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval iné. Postoj páchatel'a/žalovaného a dopad jeho vlastného konania na duševnú sféru páchatel'a/žalovaného, tak v žiadnom prípade nemôže byť kritériom pre výšku stanovenia relutárnej náhrady. Okrem toho on opakovane uvádzal, že závery o aktuálnom psychickom stave žalovaného, teda okrem iného o tom, či cíti veľkú bolesť, resp. o tom, či zavraždenej napíňal jej potreby, je oprávnený rozhodnúť len znalec zapísaný v zozname znalcov z odboru psychológia dospelých, ale takéto dokazovanie vykonané nebolo. Súd prvej inštancie sa oprel o znalecký posudok RNDr. Mgr. Y. M., PhD., vypracovaného v trestnom konaní, avšak tento znalecký posudok už nie je aktuálny, nakoľko je niekoľko rokov starý, pričom znalec skúmal psychický stav žalovaného v rámci intencií trestného konania a úlohou znalca nebolo odpovedať na otázku, či v čase rozhodovania súdu o nemajetkovej ujme v roku 2020 cíti alebo necíti žalovaný „veľkú bolesť.“ Preto ani v tomto ohľade súd prvej inštancie neposúdil to, čo v tomto konaní vyšlo najavo, t. j. tvrdenia žalovaného podľa ktorého „vražda starej matky navrhovateľa nepreukazuje rozpor s dobrými mravmi vo vzťahu k osobe žalovaného“ (spis sp.zn. 14 C 140/2014). Dodal, že porušenie práva na spravodlivý súdny proces vidí i v tom, že nepriamym zvýhodnením len žalovaného ako jednej strany, došlo k porušeniu základného princípu Civilného sporového konania, a to princípu rovnosti zbraní. Záverom vytkol súdu prvej inštancie, že pochybil aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Rozhodovanie o náhrade trov konania je naviazané na rozhodnutie vo veci samej a tak, ak bude napadnuté rozhodnutie zmenené a jeho žalobe vyhovie vo veci samej, musí odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok i vo výroku IV. a priznať mu náhradu trov konania vo výške 100 %. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. zmeniť a jeho žalobe vyhovieť; žiadal trovy konania.

3.2. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolanie žalobcu vo viacerých svojich bodoch indikuje neprimerané, ba až jemu naklonené vykonané dôkazné prostriedky - najmä trestný spis a z neho vyňaté odôvodnenie trestného rozsudku, ale takýto dôkazný prostriedok je v súlade a plne akceptovateľný v civilnom procesnom konaní, jedná sa o dôkazný prostriedok ako iný. Zákonný

sudca jednoznačne a presvedčivo odôvodnil závery, súvislosti a vzájomnú prepojenosť vlastných úvah pri vyhodnocovaní rozsiahleho vykonaného dokazovania (a trestného rozsudku ako jedného z dôkazov). Prezentovaná argumentácia indikuje, že žalobcovi prekáža, že zákonný sudca sa stotožnil so závermi trestného súdu ohľadne vzťahu žalobcu a jeho nebohej babky, ktoré ale práve trestný súd analyzoval bezprostredne po jeho nešťastnom skutku. Domnieva sa, že predmetné žalobca napáda práve z dôvodu, že dané, v konkrétnom čase (šetrenie súdu krátko po skutku) rozporuje a narúša tvrdený harmonický a bezproblémový vzťah žalobcu a jeho babky. Dané značne narúša celú koncepciu tvrdených dopadov do súkromného života žalobcu. K takémuto záveru dospeli ostatne dva sudy Slovenskej republiky bez ohľadu na to, či sa jeden zaoberal trestnoprávnou rovinou nešťastného skutku alebo súkromnoprávnym nárokom žalobcu. V oboch prípadoch zákonný sudcaospel svojím vlastným uvážením a posúdením k totožnému záveru. Má za to, že zákonný sudca práve obsah trestného spisu a vykonané dokazovanie v trestnom konaní, v spojitosti s vykonaným dokazovaním v predmetnej veci, interpretoval správne a správne ustálil vzťahy medzi žalobcom a jeho nebohou babkou pred činom. Tieto, ako tomu vyplýva z ustálenej praxe, je potrebné poznať práve preto, že sú akýmsi indikátorom aj prípadne zásahu do osobnosti a osobnostných práv žalobcu a ich rozsahu. Zákonný sudca v danom konaní a napokon i napadnutom rozhodnutí jednoznačne odôvodnil a odprezentoval svoju logickú úvahu smerujúcu k vyhodnoteniu jednotlivých dôkazov samostatne, v ich vzájomnej súvislosti a ich dopadu na meritórne rozhodnutie. Dal do pozornosti, že prípadné znalecké posudzovanie mentálneho stavu žalobcu naznačené v odvolaní (bod VIII., str. 15), predstavuje neprípustnú novotu v rámci odvolacieho konania, pretože nie sú splnené zákonné podmienky pre vykonanie ďalšieho dôkazného prostriedku. Nestotožnil sa preto s odvolacou námietkou žalobcu ohľadne záverov o arbitrárnosti napadnutého rozsudku. K rovnosti zbraní konštatoval, že prvoinštančný súd pripustil veľké množstvo dôkazných prostriedkov, najmä výsluchov svedkov navrhnutých žalobcom, kedy tieto výsluchy boli obsahovo a časovo zákonným súdom akceptované a povolené aj nad rámec predmetu sporu, keď sa mnohokrát počas výsluchu svedkov a kladených otázok odchyľovali od predmetu sporu, čo zákonný sudca v mnohých prípadoch akceptoval a povolil. Nesúhlasil preto s tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní o akýchkoľvek jeho zvýhodňovaniach na úkor žalobcu. Počas celého prvoinštančného konania žalobca obdobnú námietku, alebo čo i len výtku voči akejkoľvek zaujatosti/preferenčnosti jeho nevzniesol, neindikoval a nepredniesol. Rovnosť zbraní, ako fundamentálna požiadavka na spravodlivý súdny proces zabezpečuje a predpokladá elementárnu spravodlivosť uplatňovaných procesných práv a povinností strán počas konania. V predmetnom konaní však nijako nebola táto zásada porušená, žalobcovi nebolo nijako upreté akékoľvek jeho právo ako strany sporu, mohol sám alebo prostredníctvom svojich právnych zástupcov sám navrhovať a vykonávať všetky prostriedky procesného útoku a obrany. S prihliadnutím na citlivosť celého konania (žalobca je jeho otcom a po smrti jeho matky v jeho útlom veku ho práve žalobca vychovával spolu s nebohou babkou) má za to, že zákonná sudkyňa intenzívne vnímala, tolerovala do veľmi vysokej miery ťažkú rodinnú situáciu strán sporu; ostatne aj v napadnutom rozsudku odreflektovala. Práve aj takýmto vnímaním zákonný sudca preukázal, že neprístupuje a nevníma konanie iba z formálneho hľadiska, ale skutočne zodpovedne a citlivo pristupoval (hoci obe strany sporu sú zastúpené advokátmi) k oboj stranám. Počas prvoinštančného konania nedošlo v žiadnom prípade k jeho akémukoľvek zvýhodňovaniu zo strany súdu prvej inštancie a zvýhodňovanie nevyplýva ani z logickej analýzy postupov pri vyhodnocovaní dôkazov. K výške priznanej nemajetkovej ujmy konštatoval, že nesúhlasí s výškou žalobcovi priznanej nemajetkovej ujmy, keď žalobcom uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- € nemala svoje racionálne opodstatnenie a nebola ničím pravdivo a preukázateľne podložená. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie ohľadne „generálneho pravidla“ pre určovanie výšky náhrady za duševné útrapy spojené s usmrtením blízkej osoby tak, ako to určuje a odkazuje na prax súdov v bode 92. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, ktorý odkazuje na relevantnú rozhodovaciu prax aj českých súdov. Má za to, že určená základná suma 17.160,-€, je základnou sumou a práve táto suma má predstavovať základ, od ktorého treba „prirátavať“ a v konkrétnom prípade najmä „odrátať“ všetky súdom stanovené a odôvodnené okolnosti. V spojitosti s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sa dokonca javia jeho argumenty o priznaní ešte nižšej hodnoty ako priznal prvoinštančný súd svojím rozsudkom dokonca účelnejšie. Ako uviedol vo svojom odvolaní a ako to konštatoval i prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí, na základe vykonaného dokazovania je zrejmé, že vzťah jednotlivých strán sporu k jeho nebohej babke, najmä žalobcu voči nej, nebol taký intenzívny ako žalobca tvrdil, čo bolo potvrdené najmä, nie však výlučne výpoveďami svedkýň, ktoré boli dlhoročné blízke priateľky jeho nebohej babky. Dokonca sa

preukázali tvrdenia o dopade do súkromnej a ekonomickej sféry žalobcu, ako nie všetky pravdivé a úplné. Ak teda žalobca žiada, aby „referenčným kritériom“ pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy mal byť práve rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 5 Co 124/2018, má za to, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 18.000,- € je neprimerane vysoká, nakoľko ako podrobne uviedol vo svojom odvolaní voči napadnutému rozsudku, práve rozhodujúce kritériá (intenzita vzťahov, vek zosnulej, hmotná závislosť, iná satisfakcia, okolnosti spáchania skutku, majetkové pomery, dopad do duševnej sféry a podobne), by mali byť „odráťované“ od základnej „referenčnej hodnoty“ a nie od pôvodne požadovanej výšky náhrady 50.000,- €, t. j. z hodnoty 17.160,- €. Nesúhlasil preto so záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že má nahradiť žalobcovi sumu 18 000,- €. Záverom k nedoručenému ospravedlneniu, ktoré adresoval a pripravil pre žalobcu už v trestnom konaní uviedol, že počas celého prvoinštančného konania, kedy počas pojednávania bolo niekoľkokrát riešené jeho ospravedlnenie, sa už krátko po nešťastnej udalosti prvýkrát stretol s výtkou o nedoručení/neevidovaní takéhoto ospravedlnenia/listiny v písomnostiach žalobcu. Predmetné nemožno akceptovať a považovať za úprimné najmä, nie však výlučne s prihliadnutím na fakt, že až v odvolaní je vznesená takáto výčitka/argumentácia, pričom trestný spis bol pripojený aj k tomuto konaniu, ktoré žalobca vedie proti nemu ako synovi, pričom žalobca bol v pozícii poškodeného počas trestného konania a tak mal prístup k všetkým listinám v tomto spise. Má za to, že žiadané znenie ospravedlnenia, nie je spôsobilé ospravedlnenie v zmysle uplatňovaného nároku a iba podtrhuje deklarovaný a popísaný negatívny a animózný vzťah otca/žalobcu so synom/ním ako žalovaným. Navrhol odvolaciemu súdu vyhovieť jeho odvolaniu.

3.3. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu sa ohradil voči tvrdeniam žalovaného týkajúcich sa jeho osoby, že „...žalobca nie je z nám neznámych dôvodov, presvedčený napádaným rozsudkom a nepriateľa nehľadá už len vo svojom synovi, ale aj na strane súdu,“ čo považuje za hrubé osočovanie. Dôvody, pre ktoré sa nestotožnil s napadnutým rozhodnutím veľmi podrobne rozviedol vo svojom odvolaní, s ktorým sa žalovaný oboznámil, pričom tiež s napadnutým rozsudkom nesúhlasil a podal voči nemu odvolanie. Zopakoval, že právne a skutkové závery súdu prvej inštancie uvedené v napadnutom rozhodnutí nevyplývajú zo skutkových a právnych okolností daného konania, ani nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania a má za to, že v konaní bola preukázaná dôvodnosť žaloby v plnom rozsahu a aj keď je odôvodnenie napadnutého rozsudku, hoci obsiahle, nespĺňa všetky požadované kritériá na odôvodnenie rozsudku a vo viacerých bodoch vykazuje znaky arbitrárnosti s odkazom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, napríklad sp.zn. III. ÚS 328/05, sp.zn. III. ÚS 116/06, sp.zn. III. ÚS 107/07, sp.zn. IV. ÚS 14/07. Rovnako má za to, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces okrem arbitrárnych záverov i tým, že výrokmi obsiahnutými v napadnutom rozsudku, ako aj samotným odôvodnením, došlo k porušeniu viacerých základných princípov Civilného sporového poriadku (čl. 11 ods. 4, čl. 13 C.s.p.) Namietol, že z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Dôkazy nestačí len vykonať, ale treba ich tiež náležite vyhodnotiť s poukazom na zásadu zakotvenú v ustanovení § 191 C.s.p. Zrekapituloval svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní, že súd prvej inštancie v rozpore s vyššie uvedenými zásadami zanesol civilné sporové konanie listinami, čiastkovými výpoveďami alebo jednotlivými vetami z odôvodnenia trestného rozsudku, ktorým bol žalovaný v postavení obžalovaného právoplatne odsúdený a odklonil sa od merita prejednáwanej veci namiesto toho, aby svoje rozhodnutie odôvodnil dôkazmi vykonanými v civilnom sporovom konaní k predmetu civilného sporového konania (napríklad body 33., 34., 35. a 73. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Zdôraznil, že skutkové tvrdenia a právne závery z trestného konania žalovaného neboli predmetom tohto konania o náhradu nemajetkovej ujmy a tak neboli v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy potvrdené, ani vyvrátené. Namietol zohľadnenie dokazovania vykonaného v trestnom konaní vedenom voči žalovanému a ukončenému rozsudkom, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy, ktorý spáchal na svojej starej mame a jeho matke. Predmetom trestného konania bolo rozhodovanie o vine alebo nevine žalovaného a o výške jeho trestu, ale nie skúmanie následku činu žalovaného (vraždy) vo sfére jeho osobnostných práv (ohľadom náhrady škody a nemajetkovej ujmy bol odkázaný na civilné sporové konanie). Vo svojom odvolaní poukázal na chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúce v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení je chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam

prisudzoval iný právny význam. Zotrvál na dôvodoch uvedených v odvolaní ohľadne nesprávneho právneho záveru vyjadreného i vo výroku II. napadnutého rozsudku, ktorým prvoinštančný súd jeho žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa mu ospravedlniť, zamietol. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného uvedenom v jeho vyjadrení, že za doručenie ospravedlnenia sa má považovať skutočnosť, že predmetné ospravedlnenie bolo súčasťou trestného spisu, kde sa s ním prípadne mohol ako poškodený oboznámiť. Skutočnosť, že osoba má možnosť sa s nejakou listinou oboznámiť v spise v rámci práva nahliadať do spisu, sa nepovažuje za doručenie v civilnom, ani v trestnom konaní. Žalovaný mu mohol ospravedlnenie osobne doručiť na jednom z mnohých určených pojednávaní v tomto konaní, na ktorých sa osobne zúčastňoval, čo však neurobil. K výške nemajetkovej ujmy, okrem dôvodov uvedených v odvolaní dodal, že nesúhlasí s výpočtom žalovaného uvedeným v jeho vyjadrení k jeho odvolaniu, podľa ktorého by mala byť „základnou sumou“ suma 17.160,- €, od ktorej by sa mali „prirátavať“ a „odrátať“ rôzne „okolnosti.“ Hodnota ľudského života, ako aj duševného zdravia, je nevyčísľiteľná. Nie je možné preto ani vyčíslieť nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla na jeho duševnom zdraví a psychickej integrite v dôsledku konania žalovaného, ktoré bolo v rozpore nielen s etickými a morálnymi, ale aj právnymi normami spoločnosti. Je možné iba poskytnúť mu určitú satisfakciu, resp. zadosťučinenie, ktoré iba sčasti dokáže zmierniť vzniknutú nemajetkovú ujmu, nedokáže ju ale reparovať, pretože to je nemožné. Náhrada nemajetkovej ujmy mu môže aspoň sčasti prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu zapríčineného žalovaným. Vo svojom odvolaní poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5 Co 124/2018 z dôvodu, že ak došlo k činu, ktorého dôsledok znamená ujmu na osobnostných právach potomka usmrtenej osoby z neobstaranosti, v dôsledku nepozornosti a prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy bola oboma súdmi priznaná vo výške 15.000,- €, je zjavné, že náhrada nemajetkovej ujmy v tomto prípade za zásah do jeho osobnostných práv v dôsledku činu, ktorý bol úmyselnou vraždou blízkeho príbuzného, musí byť niekoľkonásobne vyššia (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 18.000,- € je neprimerane nízka). Nesúhlasí ani s názorom žalovaného uvedeného v jeho vyjadrení, že: „...žalobca potvrdzuje správny postup pri určovaní relevantnej a smerodajnej predchádzajúcej praxe aj súdmi iných štátov.“ a „výtky ohľadne odkazovania na českú rozhodovaciu prax obsiahnuté v odvolaní žalobcu sa javia ako nepresvedčivé a účelové“ a zotrval na svojich argumentoch uvedených v odvolaní. Žalovaný pracuje len s čiastkovými skutočnosťami mimo ich skutkového a právneho rámca. Skutočnosť, že súd prvej inštancie mu priznal náhradu nemajetkovej ujmy ešte neznamená, že nedošlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní. Zotrvál na dôvodoch uvedených vo svojom odvolaní a odvolacom návrhu.

3.4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jeho vyjadreniu k odvolaniu žalobcu zotrval na dôvodoch uvedených vo svojom odvolaní a ďalej uviedol, že je presvedčený a súd prvej inštancie sa aj s jeho názorom stotožnil, že sa žalobcovi ospravedlnil listom v trestnom konaní, preto nie je na mieste opakovane žiadať o takúto písomnú ospravedlnenie v žalobcom požadovanom znení. Takto formulované ospravedlnenie podľa neho ani nezodpovedá ospravedlneniu v zmysle požadovaných právnych noriem. Zopakoval, že žalobca počas celého konania na súde prvej inštancie nerozporoval existenciu a doručenie takéhoto písomného ospravedlnenia v trestnom konaní (okrem úvah o účelnosti takéhoto ospravedlnenia za cieľom zníženia trestu, ktoré ale boli vznesené až v rámci záverečnej reči). Stotožnil sa preto so záverom prvoinštančného súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že žalobcov nárok bol/mal byť uspokojený práve týmto ospravedlnením a nie je daný žiadny právny základ a nárok na požadovanie ospravedlnenia, o to viac v žiadanom znení. K prisúdenej výške náhrady nemajetkovej ujmy konštatoval, že je neprimerane vysoká a nezodpovedá praxi súdov, ktorú predostrel a aplikoval sám súd prvej inštancie, ktorý sám odprezentoval v napadnutom rozsudku indikatívny spôsob „kalkulácie“, ale tento nedodržel a pri základnej sume sa držal ničím riadne nepreukázaného a nepodloženého vyčíslenia a určenia požadovanej sumy zo strany žalobcu. Poukázal znova na to, že prvoinštančný súd pripustil veľké množstvo dôkazných prostriedkov a nestotožnil sa s tvrdeniami žalobcu o akýchkoľvek jeho zvýhodňovaniach na úkor žalobcu. Dodal, že vo svojom odvolaní namietal i rozhodnutie prvoinštančného súdu o náhrade trov konania. Zotrvál na dôvodoch uvedených vo svojom odvolaní i odvolacom návrhu.

4.1. Proti tomuto rozsudku vo výroku III., ktorým prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- € a výroku IV., ktorým žiadnej zo strán nebolo priznané právo na náhradu trov konania, podal včas odvolanie žalovaný, dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Poukázal na preukázané nepravdivé a neúplné skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré sú takej intenzity, že sa možno spravodlivo stotožniť so záverom, že by mal žalobca za ne niesť prezumovanú sankciu - úplnú stratu

sporu tak, ako to má na zreteli interpretácia a aplikácia § 150 C.s.p. Napadnuté rozhodnutie vo viacerých svojich bodoch obsiahle analyzuje a vyhodnocuje tvrdenia o znížení tržieb žalobcovej spoločnosti a znížení príjmu žalobcu, o kvalite života žalobcu a jeho spoločenské vzťahy a intenzite vzťahu žalobcu a jeho nebohej babky. Zároveň i v spojitosti s viackrát pertraktovanou animozitou medzi stranami sporu, ktorá sa premietla aj do samotného vzťahu žalobcu a jeho nebohej babky a stupňovanú, najmä výpadmi a konaním žalobcu počas pojednávania, má za to, že je na mieste sankcionovanie žalobcu úplnou stratou sporu. Nie je relevantné, či došlo k úmyselne uvedeným nepravdivým skutkovým tvrdeniami, ako tomu bolo v prípade poukazu na tvrdený výpadok príjmu, alebo či bol žalobca presvedčený o pravdivosti svojich tvrdení, napríklad intenzita vzťahu s jeho nebohou babkou. V každom prípade súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správny záverom, teda že tieto a súvisiace tvrdenia žalobcu boli (objektívne ako aj subjektívne) nepravdivé. Keďže sa jedná o tvrdenia tvoriace základné piliere uplatňovaného nároku, práve výsledkom takýchto nepravdivých tvrdení má byť úplná strata sporu. K výške priznanej nemajetkovej ujmy konštatoval, že je daný priestor a dôvod na zníženie priznanej sumy žalobcovi, ak nebude žaloba v tejto časti zamietnutá už z uvedených dôvodov. Nestotožnil sa s výškou priznanej nemajetkovej ujmy žalobcovi, súhlasí ale so záverom súdu prvej inštancie ohľadne „generálneho pravidla“ pre určovanie výšky náhrady za duševné útrapy spojené s usmrtením blízkej osoby, ako to určuje a odkazuje prax súdov (bod 92. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Má za to, že určená základná suma 17.160,- € je základnou sumou a táto suma má predstavovať základ, od ktorého treba „prirátavať“ a v konkrétnom prípade najmä „odrátať“ všetky súdom stanovené a odôvodnené okolnosti vzájomného osobného vzťahu strán, ako aj vzťahu jednotlivých strán sporu k jeho nebohej babke a v neposlednom rade i dopadom do súkromnej sféry žalobcu, ktoré nie všetky boli pravdivé a úplné, najmä intenzita vzťahu žalobcu s jeho nebohou babkou, pokračujúce nadväzovanie nových kontaktov a aj dopadom na ekonomickú situáciu žalobcu, kedy bol preukázaný iba krátkodobý výpadok príjmu žalobcu bezprostredne po tragickej udalosti, preukázané nezhoršenie sa ekonomickej situácie žalobcu, opakované sa zdržiavanie v zahraničí/dovolenky (čo vyplynulo a preukázalo sa priamo z ospravedlnení neúčasti na pojednávaniach/žiadostiach o odročenie pojednávania žalobcu a jeho právnych zástupcov, nikdy nebol preukázaný iný dôvod ako dovolenka) a podobne. V súvislosti so žiadanou všeobecne zdieľanou predstavou o spravodlivosti sa domnieva, že prevyšujú práve okolnosti smerujúce k zníženiu uplatňovaného nároku, ktoré má byť znižované z uvedenej „základnej sumy“, nie zo žalobou uplatnenej sumy, ktorej výšku určil žalobca možno pod ťarchou a prizmou animozity a nevráživosti voči nemu, neprimerane a neodôvodnene vysoko. Nestotožnil sa preto so záverom súdu prvej inštancie ukladajúcim mu povinnosť nahradiť žalobcovi sumu 18.000,- €, ktorá predstavuje sumu vyššiu, ako je stanovovaná a ustálená ako základ náhrady pri zásahu do osobnosti obdobnými skutkami, najmä sumu, ktorá nereflektuje práve väzby žalobcu s jeho nebohou starou matkou, vzniknutú ujmu a dopad do osobnostnej a ekonomickej sféry žalobcu, ktoré sa ukázali ako ľživé. K nesprávnemu právnemu záveru prvoinštančného súdu uvedenom v odôvodnení napadnutého rozsudku týkajúce sa trov konania uviedol, že úmyselne nepravdivé a neúplné tvrdenia žalobcu, ktorých pravdivosť dôkladne analyzoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, majú svojou podstatou povahu „preklopiť miský váh“ v jeho prospech a zakladajú jeho spravodlivý nárok na náhradu trov konania s prihliadnutím na princíp pomeru úspechu. Žalobca pôvodne žiadal ospravedlnenie a nemajetkovú ujmu v sume 50.000,- €, pričom žaloba bola zamietnutá v žalobcom uplatnenom nároku na ospravedlnenie, takže v tejto časti bol úspešný v plnom rozsahu; bola mu uložená povinnosť zaplatiť žalovanému nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- € (t. j. 36 % z pôvodne žiadanej sumy), takže mal v tejto časti úspech vo výške 64 %. Jeho úspech v spore podstatne prevyšuje čiastočný úspech žalobcu, preto sa nestotožnil s „vyrovnaním“ úspechu strán a nepriznaním mu nároku náhrady trov konania aspoň v rozsahu, v ktorom mal preukázateľne väčší úspech. Odvolaciemu súdu preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmeniť a žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy zamietnuť; žiadal trovy konania.

4.1.1. Voči uvedenému rozsudku vo výroku III., ktorým prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- €, podal odvolanie i žalovaný, ale vzhľadom k tomu, že bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty a odvolanie proti uvedenému výroku podal aj jeho právny zástupca, odvolací súd na toto odvolanie žalovaného neprihliadol.

4.2. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že žalovaný, ako aj v iných svojich podaniach, prenáša zodpovednosť za svoje protiprávne konanie na neho a hoci žalovaný bol ten, ktorý zavraždil svoju babku a jeho matku, podľa žalovaného je za tento čin zodpovedný výlučne on (žalobca), nakoľko údajne „rozvracal rodinu“, nie žalovaný, ktorý je momentálne za svoje protiprávne správanie vo výkonu trestu odňatia slobody. Nestotožnil sa s výpočtom trov konania uvedeným v odvolaní žalovaného,

nakoľko nevychádza z platného právneho poriadku Slovenskej republiky a považuje argument o procesnom zavinení trov za daných skutkových a právnych okolností za argument s flagrantným nedostatkom akejkoľvek logickej úvahy. Zopakoval rovnaké dôvody uvedené vo svojom odvolaní i vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu týkajúce sa toho, že právne a skutkové závery súdu prvej inštancie uvedené v napadnutom rozhodnutí nevyplývajú zo skutkových a právnych okolností daného konania, ani nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania, arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku, výške ním uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy a porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Zotrvával na odvolacom návrhu.

4.3. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu uviedol, že sa pridrižiava svojho odvolania a opakovane poukázal na preukázané nepravdivé a neúplné skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré sám súd prvej inštancie identifikoval a podrobne zanalyzoval v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom ide o nepravdivé skutkové tvrdenia žalobcu takej intenzity, že sa možno spravodlivo stotožniť so záverom, že by mal žalobca za ne niesť prezumovanú sankciu, a to úplnú stratu sporu tak, ako to má na zreteli interpretácia a aplikácia § 150 C.s.p. Nie je relevantné, či došlo k úmyselne uvedeným nepravdivým skutkovým tvrdeniam, ako tomu bolo v prípade poukazu na tvrdený výpadok príjmu (bod 84. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia hovoriaci o výpadku príjmu a výške tržieb spoločnosti MEDILAB s.r.o.). Aj ďalšie závery v uvedenom bode sa preukázali ako nepravdivé (žalobca sa opakovane a aj v súčasnosti zdržiava v zahraničí, na dovolenkách, ako aj jeho tvrdenia o akejsi „spoločenskej paralýze“, nevychádzania z domova, strachu zo stretnutí s inými ľuďmi a podobne). Nie iba príjem žalobcu a jeho životná úroveň neklesla tak rapídne ako tvrdil a nedokázal, ale aj tvrdené problémy boli, opakovane, priamo ním preukázané ako nepravdivé a neúplné. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym a logickým záverom, teda že tvrdenia žalobcu boli (objektívne ako aj subjektívne) nepravdivé. Poukázal na to, že práve najbližšie celoživotné priateľky jeho nebohej babky rozporovali tvrdenia o harmonickom vzťahu žalobcu a jeho babky, pričom potvrdili mnoho dlhotrvajúcich, aj psychických nátlakov zo strany žalobcu súvisiacich s majetkami jeho nebohej babky, ktoré chcela pôvodne odkázať práve jemu, ako aj tenzie medzi žalobcom a ním vyvolávané ich vzájomnou dlhoročnou animozitou, ktoré jeho nebohá babka veľmi ťažko znášala a ťažili ju skoro celý jeho dospelý život a taktiež rozporovali nadštandardnú opateru a vzťahy žalobcu a jeho nebohej babky a podobne. Samozrejme, nie len z výpovedí týchto svedkýň, ale najmä z ich výpovedí sa naskytá skutočne objektívny pohľad na vzťah nielen žalobcu a jeho nebohej babky, ale i celkovo rodinné vzťahy, ktoré neprispeli pozitívne celej situácii. Ide o tvrdenia tvoriace základné piliere uplatňovaného nároku a výsledkom takýchto nepravdivých tvrdení má byť práve úplná strata sporu. K trovám konania zopakoval svoje dôvody uvedené v odvolaní a dodal, že sa nestotožnil s tvrdením žalobcu uvedenými v jeho vyjadrení o tom, že jeho argumenty a prezentovaný výpočet „nevyplývajú z platného právneho poriadku“ alebo „argument s flagrantným nedostatkom akejkoľvek logickej úvahy.“ Vo svojom odvolaní poukázal na relevantnú odbornú literatúru, ktorá jeho stanovisko a argumenty potvrdzuje. Zotrvával na odvolacom návrhu.

4.4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho vyjadreniu k odvolaniu žalovaného nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že: „Nemožno sa spravodlivo stotožniť s argumentmi, ktoré ale nie sú opakovane nijako osobitne preukázané, že by zo strany žalobcu nedošlo k nepravdivým, klamlivým alebo inak súd zavádzajúcim tvrdeniam.“ Ďalej žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že súd konštatuje: „žalobca sa opakovane aj v súčasnosti zdržiava v zahraničí, na dovolenkách.“ On však už vo svojom odvolaní uviedol, že má za to, že právne a skutkové závery súdu prvej inštancie uvedené v napadnutom rozsudku nevyplývajú zo skutkových a právnych okolností daného konania, ani nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania, pričom má za to, že v konaní bola preukázaná dôvodnosť žaloby v plnom rozsahu a že odôvodnenie napadnutého rozsudku, hoci obsiahle, nespĺňa všetky požadované kritéria na odôvodnenie rozsudku a vo viacerých bodoch vykazuje znaky arbitrárnosti. Zo žiadneho dôkazu nie je preukázané, že by sa držiaval „na dovolenkách.“ Ak aj sám uviedol, že v určitom čase nebude prítomný, resp. bude sa zdržiavať v zahraničí, nie je z toho možné bez ďalšieho vyvodit', že by sa držiaval „na dovolenkách“, takéto dokazovanie nikdy nebolo vykonané a napokon nie je ani právne relevantné. K ďalšiemu tvrdeniu žalovaného, že: „Nakoľko sa jedná o tvrdenia tvoriace základné piliere uplatňovaného nároku, máme za to, že práve výsledkom takýchto nepravdivých tvrdení má byť práve úplná strata sporu tak, ako to má na zreteli logická interpretácia § 150 C.s.p., ktorá za nepravdivé a neúplné tvrdenia sankcionuje stranu sporu stratou sporu.“ poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, sp.zn. I. ÚS 50/04 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.7.2010, sp.zn.

3 Cdo 61/2010. Zopakoval, že nesúhlasí s výpočtom trov konania, ktoré vo svojom odvolaní prezentoval žalovaný, nakoľko nevychádza z platného právneho poriadku Slovenskej republiky. Považuje argument o procesnom zavinení trov za daných skutkových a právnych okolností za argument s flagrantným nedostatkom akejkoľvek logickej úvahy. Vo svojom vyjadrení žalovaný uviedol protirečivé tvrdenia, keď na jednej strane tvrdí, že nie je relevantné, či došlo k úmyselne uvedeným nepravdivým skutkovým tvrdeniami a na strane druhej, že sankciou má/môže byť aj záväzok nahradiť trovy konania súvisiace s úmyselnými nepravdivými tvrdeniami strany, ergo úmysel strany má relevanciu. Uvedené považuje taktiež za argument s flagrantným nedostatkom akejkoľvek logickej úvahy. Pre úplnosť zopakoval svoje argumenty uvedené v odvolaní i ďalších vyjadreniach týkajúcich sa jeho príjmov, životnej úrovne, porušenia jeho práva na spravodlivý proces; zotrval na odvolacom návrhu.

5.1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 27.10.2021, č.k. 15 Co 129/2020-773, I. rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 25.3.2020, č.k. 11 C 725/2015-573; vo výroku II., ktorým žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi zamietol, potvrdil; vo výroku III., ktorým uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- € v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, zmenil tak, že žalobu zamietol; vo výroku IV., ktorým žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %; II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5.2. Žalobca podal dovolanie proti uvedenému rozsudku, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením zo dňa 29.5.2024, sp.zn. 1 Cdo 181/2022 tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.10.2021, č.k. 15 Co129/2020-773 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia Najvyšší súd Slovenskej republiky okrem iného konštatoval, že ak chce odvolací súd zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, spočíva predvídateľnosť jeho rozhodnutia v tom, že vopred oznámi (avizuje) stranám svoj odlišný právny názor a dá i príležitosť sa k tomuto názoru vyjadriť. Strany tak vedia, že odvolací súd bude na vec nazeráť inak a môžu tomu prispôsobiť svoje právne a skutkové námietky. Nutnosť sprístupnenia odlišného právneho názoru stranám vyplýva aj z faktu, že odvolateľ svojím odvolaním brojí proti určitému skutkovému stavu a jeho právnenému posúdeniu, ako k nemu dospel súd prvej inštancie a odvolateľova protistrana sa potom vyjadruje k argumentácii obsiahnutej v odvolaní. Argumentácia odvolateľa i jeho protistrany sa teda vzťahuje k napadnutému prvoinštančnému rozhodnutiu, pričom žiadny z nich v čase, keď podáva odvolanie alebo vyjadrenie k odvolaniu, nemôže predpokladať, či odvolací súd zaujme iný právny názor, akú bude mať tento názor podobu a aké skutkové a právne dôvody by z hľadiska tohto odlišného právneho názoru mali byť relevantné. Pre zákonné podmienky aplikácie ustanovenia § 382 C.s.p. platí, že právnym predpisom (zákonným ustanovením), ktorý pri doterajšom rozhodovaní nebol použitý, je právny predpis (zákonné ustanovenie), o ktorého výklad a použitie nežiadala v priebehu konania žiadna zo sporových strán (t. j. ani odvolateľ v podanom odvolaní). V prípade, že odvolací súd má v intencii zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, je podľa názoru dovolacieho súdu nevyhnutné, aby poučil strany odvolacieho konania, že zistený skutkový stav môže byť právne posúdený okrem použitej právnej normy, aj použitím ďalších právnych noriem, než o ktorých konal a rozhodoval súd prvej inštancie a ktoré tento priamo neaplikoval. Uvedené platí obzvlášť v situácii, keď odvolací súd použil ďalšie zákonné ustanovenia právneho predpisu oproti súdu prvej inštancie, ktoré pre meritórne posúdenie veci v spojení s použitou „základnou“ normou považoval za relevantné (kľúčové), ale ich aplikácie sa protistrana v žiadnom štádiu sporu nedomáhala a strana úspešná v prvej inštancii nemala procesnú možnosť sa k ich použitiu vyjadriť. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd dospel k odlišnému právnenému záveru, že nie sú naplnené podmienky na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a výsledky vykonaného dokazovania po tom, čo sám dokazovanie doplnil. Aj s poukazom na uvedené ustanovenie zákona konštatoval, že žalobcovi už bolo poskytnuté morálne zadosťučinenie, ktoré je v tomto prípade postačujúce. So zreteľom na priebeh a výsledky konania na súde prvej inštancie, najmä jeho skutkové zistenia, odvolanie žalobcu a žalovaného bolo legitímne očakávanie žalobcu, že v odvolacom konaní budú prerokovávané len otázky týkajúce sa primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej dôvodnosť priznania podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyslovil súd prvej inštancie. Ani nariadenie pojednávania odvolacím súdom a zopakovanie dokazovania nezbavuje odvolací súd povinnosti oznámiť stranám iné právne posúdenie veci, ktorý musí zmysluplne vysvetliť svoj právny odklon a predostrieť svoje konkurujúce úvahy. Tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie, bolo žalovanému odňaté právo namietať správnosť (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. Odvolací súd vyvodil svoj (iný) právny záver zo skutočností, ktoré súd

prvej inštancie výslovne právne neposudzoval, resp. nevyhodnotil v neprospech žalobcu, ktorý preto v odvolacom konaní nemal dôvod namietat' a zdôvodňovať prípadné nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom ohľadne nenaplnenia podmienok pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, aj pre konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi tak, ako to vyhodnotil odvolací súd. Z vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu (č. I. 675 spisu), odvolania žalovaného (č. I. 624 spisu), vyjadrenia žalovaného k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu (č. I. 702 spisu), vyjadrenia žalovaného (č. I. 726 spisu), ani zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom (č. I. 766 spisu) pritom nevyplýva, že by mal žalobca priestor vyjadriť sa postupom podľa § 382 C.s.p. k novej aplikácii ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a k právnemu záveru o nesplnení podmienok pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manudukčnej povinnosti o tom, že zistený skutkový stav mieni právne posudzovať okrem použitých právnych noriem aj použitím ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré súd prvej inštancie neaplikoval, pričom založil svoje rozhodnutie na iných, nových právnych dôvodoch než súd prvej inštancie (odlišným výkladom a aplikáciou toho istého ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka), malo zásadný a podstatný vplyv na rozhodnutie o predmete sporu a žalobcovi bolo zamedzené, aby svojou procesnou aktivitou rozšíril (spresnil) svoju argumentáciu slúžiacu na efektívnu procesnú obranu. Týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalobca opodstatnene namietal dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.

6.1. Odvolací súd, po zrušení rozsudku zo dňa 27.10.2021, č.k. 15 Co 129/2020-773 a vrátení veci na ďalšie konanie dovolacím súdom, riadiac sa jeho pokynom, vyzval strany sporu v zmysle § 382 C.s.p. k použitiu ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré nebolo pri doterajšom rozhodovaní veci použité v časti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy (č.l. 913 spisu).

6.2. Žalobca vo vyjadrení na uvedenú výzvu odvolacieho súdu uviedol, že v konaní bola preukázaná dôvodnosť žaloby v plnom rozsahu a má za to, že použitie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nedôvodné a toto ustanovenie nemá byť v tomto konaní vôbec použité, nakoľko takéto použitie nemá hmotnoprávny základ. Pokiaľ by to malo byť z dôvodu, že je otec žalovaného a z tohto dôvodu by malo byť nedôvodné, aby mu bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy, zdôraznil, že vzniknutá trauma (spôsobená konaním žalovaného) je z jeho života za daných okolností prakticky neodstrániteľná, preto táto skutočnosť (rodinný vzťah medzi sporovými stranami) nie je dôvod na použitie uvedeného ustanovenia zákona. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.6.2023, sp.zn. 9 Cdo 180/2021 s tým, že ustanovenie § 13 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka je potrebné vnímať ako lex specialis, ktorý ustanovuje, ako postupovať pri spôsobe a rozsahu nemajetkovej ujmy priamo v texte príslušných ustanovení zákona, keď ukladá prihliadať na závažnosť ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo. Vychádzajúc z uplatneného nároku, jeho dôvodnosti, splnenia podmienok definovaných v zákone a bližšie stanovených v početnej judikatúre súdov má za to, že nie je dôvod uplatňovať všeobecné výkladové pravidlo uvedené v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by mal Krajský súd v Bratislave za to, že aplikácia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka by mohla spôsobiť, že nárok na zadosťučinenie mu síce vznikol, avšak zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia (ktoré je súčasťou trestného spisu, z ktorého by mala vyplývať údajná úprimná ľútosť) by malo byť postačujúce, s týmto zásadne nesúhlasí. Skutočnosť vyplývajúca z pripojeného trestného spisu (hoci by nemali byť v žiadnom prípade v tomto konaní zohľadnené), a to list zo dňa 30.8.2015, nemôže byť v tomto konkrétnom prípade postačujúca. V opačnom prípade by mu odvolací súd uvedeným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Kritéria pre priznanie peňažného zadosťučinenia, a to že morálne zadosťučinenie nie je postačujúce a zároveň neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, sú naplnené. Ak by odvolací súd nepriznal v tomto konkrétnom prípade žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy, predstavovalo by to vážny zásah do jeho práva na spravodlivosť za predpokladu, že boli splnené zákonné podmienky na priznanie takejto náhrady. Hodnota ľudského života, ako aj duševného zdravia, je nevyčísľiteľná. Nie je možné preto ani vyčíslit' nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla na jeho duševnom zdraví a psychickej integrite v dôsledku konania žalovaného, ktoré bolo v rozpore nielen s etickými a morálnymi, ale aj právnymi normami spoločnosti. Je možné iba poskytnúť mu určitú satisfakciu, resp. zadosťučinenie, ktoré iba sčasti dokáže zmierniť vzniknutú nemajetkovú ujmu, nedokáže ju však reparovať, nakoľko to je nemožné. Náhrada nemajetkovej ujmy mu môže

aspoň sčasti prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu zapríčineného žalovaným. Vzhľadom na všetky okolnosti: nenapraviteľné dôsledky pre jeho ďalší život, nesmierne ťaživé dôsledky pre jeho ďalší život, intenzita jeho prežitých útrap, utrpeného stresu, utrpeného šoku a utrpeného smútku, ako aj rozsah a hĺbka jeho citovej, rodinnej, sociálnej a profesionálnej ujmy, ktoré boli v konaní riadne preukázané, považuje uplatňovanú náhradu nemajetkovej ujmy za nepochybne dôvodnú v celom uplatňovanom rozsahu. Vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 27.10.2021 č.k. 15 Co 129/2020-773 bol zrušený, zhrnul a zopakoval ďalej svoje odvolacie námietky proti napadnutému rozsudku.

6.3. Žalovaný vo vyjadrení k výzve odvolacieho súdu uviedol, že z dokazovania na súde prvej inštancie vyplynulo, že je synom žalobcu. V útlom veku zahynula jeho matka v dôsledku trestného činu a žalobca bol do dovŕšenia jeho dospelosti jeho jediným zákonným zástupcom a najbližším príbuzným. Žili spolu v spoločnej domácnosti žalobcovej novej manželky a syna. Žalobca sa o neho staral s pomocou svojej matky. Poukázal na okolnosti, za ktorých došlo k trestnému činu vraždy v zmysle rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava I v trestnej veci vedenej pod sp.zn. 3 Tk 1/2016, na úprimnú ľútosť, ktorú prejavoval počas trestného konania, s čím sa stotožnil aj prokurátor, na jeho úprimné písomné ospravedlnenie počas trestného konania listom zo dňa 30.8.2015, ako aj na to, že k vražde došlo v afekte po hádke so starou mamou, ktorá sa necitlivo vyjadrila o jeho matke, ktorá zomrela tragicky a on bol na tému matky precitlivený. Ďalej dal do pozornosti, že on a žalobca mali narušený vzťah, v strede ktorého stála jeho stará mama a mama žalobcu, že sa rozišiel s priateľkou krátko pred trestným činom vraždy. Znova poukázal na oľutovanie vraždy a ospravedlnenie žalobcovi počas trestného konania, ktoré je obsahom predmetného súdneho spisu. Popri tomto ospravedlnení osobne na pojednávaní konanom dňa 2.5.2017 uviedol okrem iného, že hlboko ľutuje čo urobil (trestným činom vraždy), vyjadril hlbokú úctu k žalobcovi (otcovi) a vyjadril sa aj tak, že by sa rád pokúsil o vzájomné zmierenie. Žalobca ďalej pokračoval v konaní o ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti je preto dôvodná aplikácia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v časti žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy zmena rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žaloba bude zamietnutá.

7. Odvolací súd opätovne po zrušení rozsudku zo dňa 27.10.2021, č.k. 15 Co 129/2020-773 dovolacím súdom a vrátení mu veci na ďalšie konanie, preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní podľa § 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 C.s.p., túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie a nebolo už potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C.s.p.), dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech a že odvolanie žalovaného je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. júla 2025; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.).

8. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

9. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil v časti nároku žalobcu, ktorým sa domáhal voči žalovanému písomného ospravedlnenia. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

10. Odvolací súd sa stotožnil so správnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku o zamietnutí žaloby v časti uloženia povinnosti žalovanému sa písomne ospravedlniť žalobcovi, ktorý záver dostatočným a jasným spôsobom vysvetlil, s ktorým vysvetlením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Žalobca sa predmetnou žalobou domáhal voči žalovanému ospravedlnenia sa mu, a to vlastnoručne napísaným a podpísaným listom, ktorý mu zašle doporučené v znení: „Ja P. G. ml., sa ospravedlňujem svojmu otcovi MUDr. P. G. za utrpenie, bolesť, zúfalstvo a šok zo straty blízkej osoby RNDr. U. G., matky MUDr. P. G., v dôsledku môjho protiprávneho konania dňa 26.4.2015.“ (ako aj náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- €) na tom skutkovom základe,

že dňa 26.4.2015 žalovaný zavraždil jeho matku, t. j. svoju starú matku a toto úmyselné protiprávne konanie žalovaného mu spôsobilo utrpenie, bolesť, zúfalstvo a šok zo straty blízkej osoby, za ktorú nesie zodpovednosť žalovaný. Bol jediným synom svojej nebohej matky, mal s ňou veľmi dobrý vzťah, poskytoval jej všestrannú pomoc a opateru, denne sa s ňou stretával. V dôsledku uvedeného konania žalovaného došlo k zásahu do jeho osobnostného práva tak, že bola narušená celistvosť jeho rodiny, zasiahlo sa tým do jeho súkromného i rodinného života, pričom následky sú nenapraviteľné.

11. Súd prvej inštancie vykonal vo veci potrebné dokazovanie za účelom zistenia, či nárok žalobcu pre priznanie morálneho zadosťučinenia vo forme písomného ospravedlnia je v danom prípade dané, pričom dospel k správne mu záveru, že tento nárok nie je dôvodný, keďže počas trestného konania, ktoré sa viedlo voči žalovanému v súvislosti s jeho uvedeným protiprávnym konaním (žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.5.2016, sp.zn. 3 Tk 1/2016, uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy RNDr. Márie Lofayovej a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov) sa žalovanému písomne ospravedlnil listom zo dňa 30.8.2015, ktorý adresoval žalovanému, a to v znení: „Ahoj oci, píšem ti tento list s obavou, či ho preberieš, Vždy som dúfal, že to urobíš, no ostal som už mnoho rás sklamaný. Je mi ľúto, nikdy som nechcel, aby veci takto dopadli, a veľmi to ľutujem. Sám s tým neviem žiť, pretože som ublížil jedinej osobe na svete, ktorá ma vždy milovala.... Príal by som si vrátiť všetko späť, ale som bezmocný vrátiť čas. Je mi trpké, biedne a veľa sa za to modlím. Viem, že ma musíš nenávidieť, ale prečo si ma nenávidel predtým, nechápem. Príal by som si zmier a aj som sa oň pokúšal, ale nemalo to cenu. Úprimne ľutujem, kam to až zašlo, pokorne prijmem trest za to, čo som spáchal, ale vedz, nebol v tom úmysel. Vysvetliť si to nedokážem. Nezniesol som útrapy a zlyhanie. Bolo to na mňa príliš už moc dlho. Prosím, odkáž majú sústrasť a ľútosť za svoju vinu celej rodine. Tvoj syn Peťo. P.S. Objím za mňa Lukáška, mám ho moc rád.“

12. Nebolo možné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu, že prvoinštančný súd zanesol predmetné civilné konanie listinami, čiastkovými výpoveďami alebo jednotlivými vetami z odôvodnenia trestného rozsudku, pričom výsledky dokazovania v trestnom konaní nemusia poskytovať dostatočné odpovede na otázky, ktoré sú predmetom civilného konania, pretože súd prvej inštancie náležite pri posudzovaní nároku žalobcu na ospravedlnenie sa mu zo strany žalovaného, okrem ním vykonaného dokazovania, prihliadol aj na obsah trestného spisu Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3 Tk 1/2016 (ako dôkaz bol navrhnutý stranami sporu), keďže tento súvisel s predmetom tohto konania. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou prvoinštančného súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (bod 72.), že žalovaným spôsobenou smrťou matky žalobcu bolo zasiahnuté do práva žalobca (jej syna) na ochranu osobnosti, ako najbližšieho rodinného príslušníka nebohej matky, v dôsledku čoho bola narušená celistvosť jeho rodiny, keď žalobca stratil možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život a je od jej smrti ochudobnený o túto sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu radostí s ňou prežívaných; protiprávnym konaním žalovaného prišlo tak k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských (rodinných) väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcu a tým k zásahu do jeho osobnostných práv, a to práva na súkromie a rodinný život; takto vzniknutá trauma je zo života žalobcu za daných okolností prakticky neodstrániteľná. Rovnako odvolací súd súhlasí aj s dôvodmi uvedenými v bode 73. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia týkajúce sa nedôvodnosti nároku žalobcu na priznanie morálneho zadosťučinenia vo forme písomného ospravedlnenia, nakoľko súd prvej inštancie náležite vyhodnotil, že žalovaný sa už počas trestného konania vedeného voči nemu ako obžalovanému z trestného činu vraždy matky žalobcu, písomne ospravedlnil žalobcovi listom zo dňa 30.8.2015, ktorý mu aj zaslal. Odvoláciu námietku žalobcu, že mu nebol žiadny list doručený, ani predložený ako dôkaz v tomto konaní, považuje odvolací súd za nedôvodnú, pretože skutočnosť, že žalobca si list žalovaného zo dňa 30.8.2015, v ktorom bolo obsiahnuté jeho ospravedlnenie sa za predmetný čin neprevzal, nemôže ísť na ťarchu žalovaného, taktiež ani to, že nebol predložený ako dôkaz v tomto konaní. Ako už bolo uvedené, trestný spis Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3 Tk 1/2016 bol pripojený ako dôkaz k tomu konaniu a žalobca sa trestného konania zúčastňoval ako poškodený, takže mal dostatok času sa s týmto listom oboznámiť. Odvolací súd poukazuje aj na to, že žalovaný list citovaný v bode 11. odôvodnenia tohto rozsudku, napísal už dňa 30.8.2015, t. j. po dvoch mesiacoch od spáchania trestného činu vraždy, ktorý úprimne oľutoval, čím sa žalobcovi ospravedlnil za svoje protiprávne konanie.

13. Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi zamietol, podľa § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

14. Odvolací súd, na rozdiel od záveru súdu prvej inštancie uvedeného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, je toho názoru, že žalobca v danom prípade nemá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Prvoinštančný súd pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých však podľa odvolacieho súdu vyvodil nesprávny záver. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyčerpávajúcim spôsobom súd prvej inštancie odôvodnil aké sú zákonné predpoklady pre priznanie primeraného zadosťučinenia v peniazoch s odkazom na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, Českej republiky i Európskeho súdu pre ľudské práva (body 63. až 68., 75. až 78.). Odvolací súd dodáva, že pre priznanie peňažného zadosťučinenia musia byť splnené dve kumulatívne podmienky, ktorými sú: morálne zadosťučinenie nie je v konkrétnom prípade postačujúce a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Pri určení peňažnej satisfakcie podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka treba prihliadnuť na zadosťučinenie, ktoré poškodený dostal (prípadne má dostať) podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo forme morálneho zadosťučinenia (t. j. vo forme nemajetkovej, resp. morálnej satisfakcie). Ako samostatné morálne zadosťučinenie môže podľa okolností prípadu slúžiť aj aktívne prejavená snaha toho, kto zasiahol do práva na ochranu osobnosti, mimosúdne zabezpečiť poškodenému konkrétnu satisfakciu (napríklad poskytnutie finančných prostriedkov ako náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pokusom zmierniť následky zásahu formou súčinnosti s poškodeným, prejavom ľútosť). Aj takéto morálne zadosťučinenie, ak bolo poskytnuté, treba náležite overiť a zhodnotiť (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29.6.2006, sp.zn. 30 Cdo 1088/2005).

15. Žalobca bol oprávnený podať žalobu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, ale vzniká otázka motívu tohto jeho počínania. Žalobca je otcom žalovaného, ktorý mu bol zverený ako maloletý do výchovy pri rozvode jeho manželstva s matkou žalovaného (v roku 1997) a od tejto doby sa o neho staral, pričom mu pomáhala v starostlivosti aj jeho nebohá matka (stará matka žalovaného). Žalobca preto ako otec žalovaného by i napriek tomu, čo sa stalo, mal vo vzťahu k žalovanému, s prihliadnutím ako sa sám žalovaný po spáchaní trestného činu správal (zaslal mu list zo dňa 30.8.2015, spáchaný trestný čin oľutoval), prehodnotiť svoj vzťah k žalovanému ako synovi a snažiť sa o jeho zlepšenie. Odvolací súd má potom za to, že použitie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v tomto konkrétnom prípade úplne namieste, s čím žalobca nesúhlasil.

16. V danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že morálne zadosťučinenie je v tomto prípade postačujúce, keďže žalovaný poskytol žalobcovi morálne zadosťučinenie vo forme listu zo dňa 30.8.2015, t. j. ešte pred podaním predmetnej žaloby, v ktorom žalovaný vyjadril úprimnú ľútosť nad svojim protiprávnym konaním, pri ktorom i on stratil jemu blízku osobu, a to svoju starú matku, ktorá sa podieľala na jeho výchove a s ktorou mal dobrý vzťah. Žalovaný od počiatku spáchania trestného činu vraždy, tento úprimne oľutoval, čo konštatoval aj prokurátor v trestnom konaní (bod 73. odôvodnenia napadnutého rozsudku), takže prejavil snahu voči žalobcovi ako svojmu otcovi, zabezpečiť mu aj takouto formou zadosťučinenie za svoje protiprávne konanie. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u postihnutej osoby, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila. V už spomínanom trestnom konaní bolo preukázané, že žalovaný sa trestného činu voči svojej starej matke a matke žalobcu dopustil v afekte, po predchádzajúcej hádke so starou matkou, ktorá sa nevhodne vyjadrila na adresu jeho nebohej matky, tesne predtým sa rozišiel s priateľkou, pričom v tom čase (apríl 2015) bol jeho vzťah so žalobcom ako otcom už narušený. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie má za to, že smrť matky žalobcu predstavuje závažnú a mimoriadnu udalosť s nenapraviteľným následkom, ale vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody (pri zvážení kritérií, a to závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy, okolností, pri ktorých došlo k neoprávnenému zásahu) a že žalovaný ako pôvodca zásahu poskytol už mimosúdne žalobcovi ako dotknutej osobe morálne zadosťučinenie s prihliadnutím na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcovi nepriznal.

17. K tomu, či došlo k zníženiu dôstojnosti žalobcu alebo jeho vážnosti v spoločnosti, odvolací súd dôvodí, že nie všetky tvrdenia žalobcu o tom, aké reakcie vyvolal protiprávny zásah žalovaného do jeho osobnosti, boli pravdivé. Prvoinštančný súd sa podrobne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal tým, ako bolo zasiahnuté žalovaným spôsobenou smrťou matky žalobcu do práva žalobcu na jeho rodinný život, ako aj jeho pracovné a spoločenské postavenie (body 72., 80. až 84.), avšak

nesprávne dospel k záveru, že je potrebné priznať žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 18.000,- € za zásah do práva na jeho súkromie, resp. práva na rodinný život, keď ním požadovanú sumu 50.000,- € považoval za príliš vysokú (bod 89. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca na odvolacom pojednávaní, okrem iného tvrdil, že je od konca roka 2017 nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce, vyleteli mu platničky asi rok a pol dozadu, z dôvodu ktorého je na invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 360,- €. Po predmetnej udalosti nastalo úplné šialenstvo, dovtedy bol aktívny v práci, v spoločnosti, mal záujmy, všetko sa to uvedenou udalosťou skončilo. Uvedené ale nepreukazuje priamu príčinnú súvislosť medzi existenciou zásahu žalovaného, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti žalobcu a neoprávnenosťou (protiprávnosťou) tohto zásahu, keď k protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného došlo v roku 2015 a žalobca sa stal nezamestnaný až v roku 2017, pričom spoločnosť MEDILAB s.r.o. bola zrušená od 7.9.2018 a žalobca v nej ako spoločník figuroval až do 1.12.2017 a ako konateľ do 15.2.2018. Navyše z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27.4.2016, sp.zn.

3 Tk 1/2016 (č.l. 151 spisu) vyplýva, že vykonanými dôkazmi, predovšetkým výsluchmi svedkov, o ktorých dôveryhodnosti nemal súd nijaký dôvod pochybovať, sa väčšina z tvrdení poškodeného (žalobcu) ukázala ako nepravdivá, prípadne je možné mať o niektorých viac než len rozumné pochybnosti z hľadiska ich kontextu, v akom boli poškodeným prezentované a že jeho výpoveď je možné považovať za absolútne nevierohodnú, poznamenanú dlhodobou konfliktným, až nenávisným (vzájomným) vzťahom s obžalovaným (žalovaným).

18. Odvolací súd preto zo všetkých uvedených dôvodov napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku III., ktorým uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- €, zmenil podľa § 388 C.s.p. a žalobu v tejto časti zamietol.

19. K odvolacej námietke žalobcu o arbitrárnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 220 C.s.p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ako aj jasne a výstižne vysvetliť ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Prvoinštančný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, aj ako vec právne posúdil, preto nie je možné napadnutý rozsudok považovať za arbitrárny bez ohľadu na to, že odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku III. (žalobu v časti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol), z dôvodu ktorého nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Odvolací súd poukazuje na to, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, napríklad v náleze č.k. III. ÚS 119/03-30, pričom vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo sporovej strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Odvolací súd dodáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranou sporu, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo [porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008]. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa

dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/1997), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana sporu (II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003).

20. Odvolací súd k odvolacím námietkam žalobcu o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli sporové strany. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci s poukazom už na uvedené, súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov tak nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu v tejto časti.

21. Nebolo možné súhlasiť ani s argumentáciou žalobcu uvedenou v jeho odvolaní o zvýhodnení žalovaného, pretože prvoinštančný súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a následne Civilného sporového poriadku a žalobcovi i žalovanému umožnil v rovnakom rozsahu uplatňovať svoje procesné práva v predmetnom konaní. Skutočnosť, že žalobca bol v konaní neúspešný, ešte sama osebe neznamená, že súd prvej inštancie zvýhodnil žalovaného. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami.

22. Pokiaľ žalobca i žalovaný v odvolaniach namietali, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne vo vzťahu k výroku I.

23. Obe sporové strany podali odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie i do výroku IV. o náhrade trov konania. Žalobca v odvolaní dôvodil len tým, že rozhodnutie o náhrade trov konania je nesprávne, pričom neuviedol konkrétne dôvody, pre ktoré má byť rozhodnutie v tomto výroku nesprávne. Žalovaný uviedol v odvolaní, že bol v prevažnej miere úspešný, preto má nárok na náhradu trov konania podľa pomeru svojho úspechu vo veci. Odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV., ktorým žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania podľa § 388 C.s.p., pretože žalovaný bol v konaní pred súdom prvej inštancie v celom rozsahu úspešný (odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok, ktorým prvoinštančný súd zamietol žalobu v časti uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobcovi a zmenil napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 18.000,- € tak, že žalobu v tejto časti zamietol), preto mu priznal podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol úspešný v dovolacom konaní, odvolací súd mu priznal podľa § 453 ods. 1, § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolatelia ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

27. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).